

مكتبات لطيف

انتخاب
محمد يوسف

منتخبیات لطیف

انتخاب
محمد یوسف

کیڈٹ کالج لارکانہ

منتخبات لطيف

ڪتاب جا حق ۽ واسطا محفوظ

منتخبات لطيف	ڪتاب جو نالو:
2010ع	پهريون ڇاپو:
2012ع	ٻيون ڇاپو:
محمد يوسف	سهيڙيندڙ:
احسان علي لغاري	ڪمپوزر:
نديم احمد سولنگي	ڪمپيوٽر لي آئوٽ:
سنڌيڪا اڪيڊمي، ڪراچي، فون: 021_32737290	ڇاپيندڙ:
پروفيسر محمد يوسف شيخ	ڇپائيندڙ:
پرنسپل ڪيڊٽ ڪاليج، لاڙڪاڻو	

150/- روپيا

مله:

فهرست

66	سر گوھياري	5	پبلشر پاران
68	سر حسيني	7	سر گلياڻ
76	شُر راڻو	17	سر يمن
81	شُر ليلان	23	سر کنيات
84	شُر کاموڏ	25	سر بروو
87	شُر سورٺ	30	سر سامونڊي
89	شُر رپ	34	سر سري راڳ
92	شُر پورب	38	سر گھاتو
93	شُر رامکلي	39	شُر کاهوڙي
96	شُر آسا	41	سر ڪاپاڻي
105	شُر مارئي	43	سر بلاول
113	شُر سنهڻي	45	سر پرياتي
124	شُر سارنگ	47	سر ڪارايل
128	شُر ڪيڏارو	49	سر ڏهر
133	شُر ڏناسري	52	شُر آبري
134	شُر شينھ ڪيڏارو	59	شُر معذور
		62	سر ڊيسي

جي تون بيت پانگيا، سي آيتون آهين،
وجيو لنتون لائين، پريان سندي پار ڏي.
(شاه/سهڻي_916)

پنهنجي پاران

عام طرح چيو ويندو آهي ته ”لطيف سنڌ آهي، سنڌ لطيف آهي“ يا سنڌ لطيف جي آهي. مطلب ته شاھ لطيف کي سنڌ جي شناخت سمجهيو ويندو آهي. آهي به ائين!

ليڪن ڇا لطيف کي محض سنڌ جي شناخت سڏڻ ئي ڪافي آهي؟ ڏسڻو اهو ئي ته کيس سنڌ جي ”سڃاڻپ“ يا ”شناخت“ سڏيو ڇو پيو وڃي؟ ساڻس ننڍو توڻي وڏو عورت توڻي مرد، پڙهيل توڻي اڻ پڙهيل پنهنجي نسبت جو اظهار ڪرڻ ۾ خوشي ڇو ٿو محسوس ڪري؟ انهن سوالن جو سادن لفظن ۾ جواب اهو ئي هوندو ته لطيف جي ڪلام ۽ ان ڪلام جي ذريعي پيغام ۾ آفاقيت آهي جنهن ۾ انهن انساني جذبن، احساسن ۽ امنگن جو اظهار آهي، جيڪي زمان ۽ مڪان توڻي معاشرتي، تهذيبي ۽ تمدني تفاوتن سان تبديل نٿا ٿين.

لطيف نڪي ملان آهي نه ملحد، هو ڪوراڳي يا سنياسي به نه آهي. لطيف جي فڪر جو مکيه سرچشمو قرآن آهي ۽ قرآن جي روح کي پروڙڻ واري روميءَ جي ريت ئي لطيف جو سونهون آهي.

ڪيڊٽ ڪاليج لاڙڪاڻو شايد ملڪ جو واحد تعليمي ادارو آهي جتي ورهين کان حفظِ لطيف جي روايت رائج آهي؛ جتي روزانه صبح جي اسيمبلي ۾ قرآن جي تلاوت، ۽ حديث جي روايت، سان گڏوگڏ شاھ لطيف جي ڪنهن به بيت جو ورجاءُ بلا ناغہ ٿيندو آهي. هن ئي اداري جي سينيئر شاگردن مان هر هڪ وٽ لطيف جو رسالو موجود آهي.

”منتخبات لطيف“ جي ضرورت انڪري محسوس ڪئي وئي ته رسالي جي طوالت، ٻولي ۽ تاريخي حوالن سان تفهيم هر ڪنهن جي وس جي ڳالهه نه آهي لھذا، مون پنهنجي ناقص سمجهه آھر سڄي رسالي ۾ سمورن

منتخبات لطيف

سرن جي نمائندگي ڪندڙ ۽ جلد سمجه ۾ ايندڙ بيتن جي چونڊ ڪئي آهي ته جيئن عام قاري ۽ خاص ڪري ڪيڊٽ ڪاليج لاڙڪاڻي جو شاگرد شاه لطيف جي فڪر کان ننڍپڻ ۾ ئي نه رڳو آگاهي حاصل ڪري بلڪ ان کي مستقل طور وڌيڪ زبان بڻائي ۽ حالتن پٽاندر حوالي طور ڪم پڻ آڻي. انتخاب ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ جي سهيڙيل رسالي مان ڪيو ويو آهي ڇو ته منهنجي نزديڪ اهو نسخو ئي مستند ترين آهي. ڊاڪٽر صاحب لاءِ منهنجي عقيدت ۽ احترام لفظن جا محتاج نه آهن. سنڌ ثقافت کاتي جو شڪر گذار آهيان جن اسان کي (سندھي تجويز تي) ڊاڪٽر بلوچ صاحب جو ترتيب ڏنل ”شاه جو رسالو“ مهيا ڪري ڏنو.

محمد يوسف

پرنسپل

11 فيبروري 2010

ڪيڊٽ ڪاليج لاڙڪاڻو

سر ڪلياڻ

اَوَّلِ اللّٰهُ عَلِيْمٌ، اَعْلٰى عَالَمٍ جُو دَٻِي
قادرُ پَنهنجِيءَ قُدْرَتِ سِينِ قائمُ آهِ قَدِيْمُ
واليِ واحدُ وَحْدَهُ رازِقُ رَبُّ رَحِيْمُ
سو ساراھِ سچو دَٻِي، چئي حَمْدَ حَكِيْمُ
گري پاڻُ گريمُ، جوڙئون جوڙَ جَهانَ جي.

وَحدَهُ لاشْرِيكَ لَهُ، هِي هِيڪڙائيءَ حَقُّ
پيائيءَ ڪي بَڪُ، جَن وِڌو سِي وِرسِيَا.

وَحدَهُ لاشْرِيكَ لَهُ، جان تو چئين ائين
مِجُ مُحَمَّدُ ڪارِٻِي، نرتئون منجهان نينهن
تان تون وڃو ڪيئن، نائين سر پئن ڪي.

وَحَدَهُ لَشَرِيكَ لَهُ، جَنَ اتُو سِينِ اِيْمَانِ
 تَن مَجِيو مُحَمَّدُ كَارِطِي، قَلْبُ سَانُ لِسَانِ
 اَوِو فَاتِقُ ۾ فَرْمَانِ، اَوْتَرُ كَنَهَ نَه اَوْلِيَانِ

وَحَدَهُ جِي وَدِيئا، 'الالله' اَدُ كِنَا
 "مُحَمَّدُ رَسُوْلُ اللهِ" چَئِي، مَسْلَمَانِ تِنَا
 عَاشِقُ، عِبْدَاللَطِيْفُ چَئِي، اِنَهِيْن پَه پِنَا
 جِيْلَاهِ دُتِيءَ دُتَا، تِي وِنَا وَحَدَتُ گَدَجِي

تُون چَهُ اللهُ هِيكَرُو، وائي پِي وِسَارِ
 تَن ۾ تَنْدُ تَوَارِ، سَدَا سُوپِيرِيْن جِي

تُون چَهُ اللهُ هِيكَرُو، پِي وائي وِسَارِي چَدُ
 تَن هِنِيْن سِينِ گَدُ، سَجَطُ سَاهُ پَسَاهُ ۾

پاڻهين پسي پاڻ ڪي، پاڻهين ئي مَحْبُوْبُ
 پاڻهين خَلْقِي خُوْبُ، پاڻهين طَالِبُ تَنَه جُو

'أحد' 'أحمد' پاڻ ۾، وچان 'مير' فرق
تڻا مُسْتَعْرِقُ، عالمِ انهنين ڳالهه ۾.

'هُوَ' پڻ آهي 'هُن' سين، 'هيءُ' نه 'هُنٿان' ڌار
الانسانُ سِرِي وَاَنَا سِرُهُ، پَرُوڙج پِچار
ڪندا وڻا توار، عالمِ عارفِ اِهڙي.

سو 'هيءُ' سو 'هُوَ' سو "اجل" سو 'الله'
سو 'پرين' سو 'پساه'، سو 'ويري' سو 'واهرو'.

ڪوڙين ڪايائون تهنجيون، لڳڻ لڪ هزار
جيءُ سِيڪَنه جِيءُ سين، دَرَسَنُ ڌارو ڌار
پريمِ تهنجا پار، ڪهڙا چئي ڪيئن چئان.

پڙاڏو سو 'سڏ'، وَرُ. وائيءَ جو جي لهين
هئا اڳهين گڏ، بڏڻ ۾ به تڻا.

صُوفِي چائين سَدَ گَرِين، صُوفِيءِ اِيءِ نَه صَلاَح
ڪاڻي وَجْهَ ڪُلاَه، هُنُ اُچَلي آڳِي ۾

”صُوفِي لا ڪُوفِي“ ڪونہ پانئيس ڪيرُ
مَنجھائين مَنجھ وِڙهي، پَنڊر ناهِس پيرُ
جَنِي ساڻس وِيرُ، ٿِي ٿِي تَنِي جو واهِرُو.

ظاهِر ۾ ظانِي، فِڪرَ مَنجھ فُنا ٿِنا
تَنِي ڪي تَعليمَ جِي ڪُڙهَ اَنڊرَ ڪاڻي
حَرَفَ حَقانِي، دَورُ ڪِئاڻون دِل ۾

مَرڻا آڳِي جِي مُئا، سِي مَرِي ٿِين نَه ماڻُ
هُوندا سِي حِياتُ، جِيڻان آڳِي جِي جِيا.

جِيڻان آڳِي جِي جِيا، جُڳَ جُڳَ سِي جِين
موڻِي ڪِين مَرَن، مَرڻان آڳِي جِي مُئا.

طالبُ قَصْرُ، سُونَه سُر، ايءَ رُومِيءَ جِي رِهَانُ
پهرين وِجائِئُ پاڻُ، پَسُنُ پوءِ پرينءَ كِي.

گري طريقتَ تڪيو، شريعتَ سُجائِ
هنيون حقيقتَ هير تون، ماڳُ معرفتَ جاڻُ
هُوئِج ثابتِيءَ ساڻُ، تہ پَسُنُ کان پالھو رھين.

ڪيئن مائيندا مَنَ ۾، 'خودي' ۽ خُدا
پن ترارين جا، ڪا آهي هڪ ميان ۾!

ان پَر نہ ايمانُ، جئن گلمي-گو کونائين
دغا تنهنجي دَلَ ۾، شِرڪَ ۽ شيطانُ
مُنہ ۾ مُسلمانُ، اندر آزرُ آهيين.

کوڙو تون ڪُفرَ سين ڪافرُ مَ کوناءِ
هندو هڏَ نہ آهيين، جڻيو تو نہ جُڳاءِ
تِلڪُ تني کي لاءِ، سچا جي شِرڪَ سين.

صُوفِي چائين سَدَ گرين، صُوفِيءِ اِيءِ نَه صِلَاح
ڪَائي وَجْهَ ڪُلاهَ، هُنُ اُچلي آڳِ ۾

”صُوفِي لا ڪُوفِي“ ڪونه پانئيس ڪيرُ
مَنجھائين مَنجھ وڙهي، پَنڊر ناهيس پيرُ
جَنِي ساڻس ويرُ، ٿِيي ٿِيي جو واهرو.

ظاهِر ۾ ظانِي، فِڪرَ مَنجھ فَنّا ٿِئا
ٿِيي ڪي تَعليمَ جِي ڪُڙهَ اَنڊرَ ڪانِي
حَرَفَ حَقانِي، دَوَرُ ڪِئاڻون دِل ۾

مَرڻا اڳي جِي مُئا، سي مَرِي ٿِيَن نَه ماڻُ
هُوندا سي حِياتُ، جِيڻان اڳي جِي جِيَا.

جِيڻان اڳي جِي جِيَا، جُڳَ جُڳَ سي جِيَن
موڻي ڪِيَن مَرَن، مَرڻان اڳي جِي مُئا.

طالبُ قَصْرُ، سُونَه سَرُ، اِيء رُومِيء جِي رهاڻُ
پهرين وِجائڻُ پاڻُ، پَسڻُ پوءِ پرينءَ کي.

گري طريقيءَ تڪيو، شريعت سڃاڻُ
هنيون حقيقت هير ٿون، ماڳ معرفت جاڻُ
هوئج ٿاڻوتِيءَ ساڻُ، ته پَسڻُ کان پالهو رهين.

ڪيئن مائيندا مَن ۾، 'خودي' ۽ خُدا
پن ٿارين جا، ڪا آهي هڪ مياڻ ۾!

ان پر نه ايمان، جئن گلمي-گو کونائين
دغا تنهنجي دل ۾، شرڪ ۽ شيطانُ
منه ۾ مُسلمانُ، اندر آزرُ آهيئن.

کوڙو تون ڪُفر سين ڪافر مَ ڪوئا
هندو هڏ نه آهيئن، جڻيو تو نه جڳاءُ
تلكُ ٿني کي لاءِ، سچا جي شرڪ سين.

منه نه موسي جهڙو، اندر ۾ ايليس
اهڙو خام حبيت، گدي ڪوه نه چڏين

جان جان پسين پاڻ ڪي، تان تان ناه سجود
وڃائي وڃو، تهان پوءِ ٽڪير چڻ

جان جان پسين پاڻ ڪي، تان تان ناه نماز
سي وڃائي ساز، تهان پوءِ ٽڪير چڻ

نابوديءَ نيئي، عبد ڪي اعليٰ ڪو
مورت ۾ مخفي ٿئا، صورت پڻ سيئي
ڪبي ات ڪيهي، ڳالهه پريان جي ڳجهه جي

اڃان تو منجهان، ڪڪ چتي رت نڪري
منه ۾ معشوقن جا ڪيئن جهليندين گهاءَ
سو تون ڪهاڙاءِ، سگڻ جون سڏون ڪرين

محبت جي ميدان ۾، رُڪَ جو آهي رنگُ
 ڪوڙين منجهان ٿي ڪو، ايءُ نباھي رنگُ
 عشقُ نانگُ نَسَنگُ، خَبَرُ ڪاڏن کي پوي

محبت جي ميدان ۾، سِرَ جو ڪِرَ سانگُ
 سُوري سُپيرين جي، چڙهُ ته ٿيڻ چانگُ
 عشقُ آهي نانگُ، خَبَرُ ڪاڏن کي پوي

عشقُ نه آهي راند، ته ڪي ڪَنسَ ڳيڙو
 جيءُ جُسي ۽ جان جي، پيچي جو هيڪانڊِ
 سسي نيزي پاند، اچلِ ته اڏهَ ٿئي

عاشقُ مَعشوقن جو وِني ويهجُ رندُ
 پياريندءِ پاڻهين ميخاني جو مندُ
 سِرَ اُن جو سَقرو سَپڪُ آهي سنڌُ
 مَتان ڪڍين ڪنڌ، اوڏو ٿي اُن کي

پَتَنگُ چائين پاڻَ کي، تہ اچي آگِ اُجھاءِ
 پِچَڻُ گھڻا پِچائِيا، تون پِچَڻُ کي پِچاءِ
 واقفُ ٿي وِساءِ، اٿُ نہ ڏجي عامَ کي

پُچُ پَتَنگن کي، سَنديُون کَماڻَ خَبَرُون
 اُٿيو وِجھن آگِ ۾، جيءُ پنهنجا جي
 جيري جني جي، لڳا نيزا نيءِ جا

پَتَنگن پءُ ڪئو، مَرِئا مَٿي مِچُ
 پَسي لَهَسَ نہ لِچَئا، سَرِئا مَٿي سِچُ
 سَندا گِچين گِچُ، ويچارَن وِجائِيا.

اَصُلَ عاشقُ پانهنجيون سِسيُون نہ ساندين
 لاهيو سِرَ لَطِيفُ چَئي، ساهَ سَلهاڙيو ڏين
 ڪُلهنئون ڪائين، پُچن پوءِ پريتو.

سِڪَڻُ ۽ سُورِي، ٻئي اکر هيڪڙي
ويهنُ وائڙين تي، ڪارڻُ ضروري
ٻنهنءَ جي پوري، جيءَ ڏني ري نه جڙي

سُورِيءَ سڏُ ٿئو، ڪا هلندي جيڏيون!
وَجِڻُ ٿن پئو، نالو نيه گنه جي

سُورِي تي سينگارُ، اصلُ عاشقن جو
لڏڻا ڪين لطيفُ چئي، نيزي ٿئا نروارُ
ڪُسنُ جو قرارُ، اصلُ عاشقن سين.

سُورِيءَ چڙهنُ، سيچُ پسنُ، ايءُ ڪمُ عاشقن
پاهون ڪين پسن، ساڻو هلن سامهان.

سِڪَڻُ نه آهي سُٿري، ڪڻُ پڙوڙي پيرُ
ڪُسنُ ڌاران ڪيرُ، ڪري سڏُ سِڪَڻُ جي!

جان وديين تان ويهه، اڻ- وڊيو تان واڻ ٿي
هيءُ ٿني جو ڏيهه، کاتي جني هٿ ۾

کاتي کونهي ڏوه ڳن وڊيندڙ هٿ ۾
پسو ڀر عجيب جي، لڄو وڃي لوه
عاشقن اندوه، سدا معشوقن جو

تو جني جي تات، تن پڻ آهي ٿنهنجي
”فاڌڪروني اڌڪرڪم“ ايءُ پروڙج بات
هٿ کاتي ڳڙ وات، پڇڻ ڀر پرين جي

سر يمن

حبيبُ تون، طبيبُ تون، تون دردَ جي دوا:
جانبَ مُنهنجي جيءَ ۾، آزارَ جا انوا
صاحبَ! ڏئين شفا، ميان! مريضنَ کي.

حبيب تون، طبيبُ تون، تون دارُون کي دردَن
تون ڏيين، تون لاهيين، ڌاڻرَ! کي ڏگندن
تڏَ ڦڪيون فرقُ ڪن، جڏَ امرُ ڪرين اُن کي.

سرَ جُدا، ڏڙَ ڌارَ، دوڳَ جني جا ڊيڳَ ۾
سي مرڪن پچارَ، هڪيا جنَ جي هٿَ ۾.

وڊي جن وڊياس، وري ويچ ٿي سي ٿئا
پرت ٻڌائون پٽيون، روح گڻائون راس
هنيترا ٿئي پاس، گهار ته گهايل نه ٿين.

رڳون ٿيون رباب، وچن ويل سڀگهين
لڇن، ڪڇن نه پئو جانب ري جواب
سوئي سنڌيدم سپرين، ڪيس جنه گباب
سوئي عين عذاب، سوئي راحت روح جي.

اندا اوندا ويچ! گل ڪجاڙئا کانئين
اسان ڏکندو ڏيل ڀر، ٿون پيارين پيچ
سوري جني سيچ، مرڻ تن مشاهدو.

ڪنيس ڪويجن، تن طبيب نه گڏئا
ڏيئي ڏنڀ ڏڏن، پاڻان ڏيل ڏکوئيو.

طنبو طبيبن، آڻي اڱڻ ڪوڙئا
دارون هن درد ڪي، ڪيون فرق نه ڪن
ورچئو ويچ وچن، سڏ نه پين سور جي.

ويج وِجاء مَر دَرِيٽَڙا، ڪَندا ڪونہ فرڻ
مُون ڪِي ٿئا مَرڪَ، مُون پريان جا ڏڪَڙا.

اگها ئي سَگها ٿئا، جي وينا وَتِ ويڃن
تہ ترسي طَبِيبنَ، چيني هُوندَ چڱا ڪئا.

ويج مَر بُوڪي ڏي، مَرُ چڱيائي مَر ٿيان
سَڄُ مان اچي، ڪَر- لاهو ٿي ڪڏهين.

ويهڻُ ويڃن وَتِ، سِڪين تہ سَگهو ٿين
اڳين عادتِ مَتِ، تہ اگها! عاجزُ نہ ٿين.

اگهن مَڙي اچُ، ڪئو سڏُ صِحتَ ڪي
ڏور ڏگندا يِجُ، مِهَر مُنہُ ڏيکارئو.

عُقَابِيلَ اَكِينِ ۾ باري توكي بارُ
 اُپو اڳرائيون ڪرين، ماڳ هڻيو مَستانُ
 جانبَ تون زيانَ، اڪين سين ايڏا ڪرين.

عُقَابِيلَ اڪين ۾، تيرِ تڪا توكي
 ساجنَ انهن سورَ جي گل نه آ ڪنه کي
 مارين تو مون کي، چاڙهڻو لوهَ لطيفُ چئي.

عُقَابِيلَ اڪين سين، تيرُ چلايو تو
 پئو مَرُ ماري سو، جنه جو پهرو پورو نه ٿئي.

پائي ڪانَ ڪمانَ ۾، ميان! مارِ مَرُ مون
 مون ۾ آهين تون، متان ٽنهنجو ئي توكي لڳي.

سُرُ سانداڻَ ڪري، پُچجُ گهرُ لُهارَ جو
 ڏڪن هيٺِ ڌري، مانَ گڏيئي رُڪَ سين.

سرها ڏٺم سي، جن ساڃاءِ سڙاڻ سين
تيغ ٺٺي جي ڪي، ڪٿ نه لڳي ڪڏهين.

جني دورُ دردِ جو، سبقُ سورِ پڙهن
فڪرِ قَرهِي هٿ ۾، ماڻِ مُطالعِ ڪن
پنو سو پسن، جنه ۾ پسنِ پرينءَ ڪي.

پڙهيو تا پڙهن، ڪڙهن ڪينِ قلوبِ ۾
پاڻان ڏوهه چڙهن، چئن ورقِ وارين وٿرا.

پني ۾ پيهي، تان تو الف نه اجهئو
گالهه پريان جي گجهه جي، جيهي نه تيهي
خبر تو ڪيهي، قاضي! هن ڪتاب جي.

اگر پڙهه 'الف' جو، پئا ورقِ سڀ وسار
اندر ڪي اجار، پنا پڙهندين ڪيٿرا.

جي هرائين هين تي، سندي 'الف' اوڙ
ته ڪتابن جي ڪوڙ، منجهان تو معلوم ٿئي.

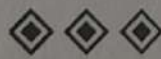
ڪوڙين ڪتابن ۾، حرف مڙوئي هيڪ
جي تو نظر نيك، ته بسم الله ئي بس ٿي.

ڪئو مطالع مون، هو جو ورق وصال جو
تنه ۾ ٿون هي ٿون، ٻي لات نه لحظي جيتري.

عاشق زهر پياڪ، وه پيسو وهسن گهڻو
گڙي ۽ قائل جا هميشه هيراڪ
لڳين لئون لطيف چئي، فنا ڪئا فراق
توڻي چڪن چاڪ، ٽپ آه نه سلن عام ڪي.

سر ڪنڀات

تارا تراريون، نيزا نيڻ پرين جا
هڻن منهن پارايون، سانگو ڪن نه ساهه جو.

اونداهي آڌ رات ۾ پرين پساو پاڻ
چنڊر ڪٿين ساڻ، پيهي وٺو پڙلاو ۾.

گڻي نيڻ خمار مان ڪئون ناز نظر
سورج شاخون جهڪيون ڪوماڻو قمر
تارا ڪٿيون تائب تئا ديڪيندي دلبر
جهڪو تئو جوهر، جانب جي جمال سين.

چڱيان چنڊر چئيج، سنيها ڪي سڄڻين
اڱڻ مٿان اڀري، پريان جي پئيج
جهيڻو ڳالهائيج، پرين ڌري هٿرا.

سَهْسِين سَجَن اُپري چوراسيين چنڊرن
بالله ري پرين، سڀ اونداهي پانڻيان.

چنڊر ٺنهنجي ذات، پاڙيان تان نه پرينءَ سين،
تون اچو ۾ رات، سڄڻ نٽ سوجهرا.

چنڊر! ٺنهنجي ذات، سڀ مڙهايان سوڻ سين
آهن پرين پنڌ ۾، ڪڙ سڄيائي رات
اچن جهين سات، لهي وڃ، لطيف چئي.

چنڊر! چوان تو حق، جي وڙهين جي وچڙين
به اڪيون ٿرئو نڪ، تو ۾ ناه پيشاني پرينءَ جي.

گل ڳانا ياقوت جا، موتي منجهه مهار
چانگا چنڊن چاريئين انئي پهر اپار
سنڊي پيه پچار، جي مون رات رساڻين.

سر بروو

ڪڙو منجهه ڪڙي، جيئن لوهار لپيئڻو
تيئن منهنجو جيءُ جڙي، سپيريان سوگهو ڪيو.

جانب ايئن نه جڳاءِ، جيئن مارڻو موٽڻو نه پڇين
رتي رت نه سنجري، سڱ ٽنهنجي ساءِ
اسان تو هي لاءِ، سهسين سڪائون ڪيون.

پلي ڪيئي پلا پرين، هيئن نه مناسب هوءِ
لائي، چت چرڻو ڪري، پاڻ ڪڍي وئين پوءِ
توڻي حُب نه هو، تپ هوت نه ڪجن هيڏيون.

پلي ڪيئي ڀلا پرين، ايءُ نه شانُ سنڌوءَ
پهرين لايو پريتڻو، ڪين پڇين ٿو پوءِ
قادرُ شالِ ڪندوءَ، ميڙو هنن مسڪين سين.

ٿون صاحبزادو سپرين، آءُ نسورو نوڪرُ
بيحدَ گريان بندگيون هٿ ٻڌي حاضرُ
چنان، هڏ نه ڇڏيان، دوست تنهنجو ڏرُ
مون تان مهرِ نظرُ، پرين لاهِ مَر پاهنجو.

اچين جي هڪارَ، مون ساريندي سپرين
وڻيون وهائڻا گريان، هنڌ وچايان وارَ
ساجن سڀ ڄمارَ، گولي ٿي گذاريان.

ڪانگل نئي ڪانگ، منهنجي ڏي محبوب ڪي:
”لالڻ لائي ڏينهڙا، ڪنهن ستاڻي سانگ
اوهان ريءُ اٿانگ، ويني ورهه وسائين.“

زاعُ تُنهنجِيءُ ذاتِ جو تورو مٿي مُون
 اَدامِجَ عَبْدِاللطيفُ چئي صُبحِ سِيٺنَ ڏون
 ڪِچَ وَيِنٽِيُونِ وِٿريونِ ٻاجهائيجَ ٻُهون
 تہ: ”لالڙُ ڪونہ لُهون، جھو تو جھان ۾.“

گِدي ڪانگا تو ڏيان، هنيون ساڻ هٿن
 وِجي ڪاءُ وِلاتِ ۾ اڳيان عَجيبن
 پرين مان چون، تہ هيءُ قرباني ڪيرُ ٿئو.

انديم ڪانگَ قَريبَ جيون، اُچَ واڏايون واہ
 مَنَ مُرادُونِ پُنيون، ٿيون سرهايون ساه
 آندا پرين الله، سڏ منهنجا صاب پيا.

نازَ مَنجھارا نِڪري جڏ پرين ڪري تو پنڌ
 پُون پُٺُ ’بِسْمِ اللّٰهِ‘ چئي، راهَ چمي ٿي رنڌ
 اُپيون گهٽي آڏَ سين وٺي حورُون هنڌ
 مونڪي سائينءَ جو سوگنڌ جئن ساجنُ سڀڻان سنهڻو.

مُنهنجي مڊاين جي گل پريان پيئي
 گڏهن ڪوسا نه ٿيا ڏوراڻو ڏيئي
 ساڃن سڀيئي، ڊڪٽر ڊول ڊلائيون.

عيب نه اچڻ ڏين، مونڪي مون پرين ڏي
 آڏا ٿيو اکين کي آيا ئي آهين
 اوڳڻ پاسي ٿين، ته ڪاٿياريءَ ڪاڻ لهي.

جي ٿي جيءَ گهرڻا، سيئي سڄڻ آيا
 سي سڀ ڦٽ چٽي وٺا، جي ٿي ڪالهه ڪرڻا
 آڻي اٺ- ٿرڻا، دارون دوست پياريا.

دل جو دلبر هيڪڙو، گهڻا تان نه ڪجن
 دل ڏجي کي هيڪڙي، توڙي سو سڳن
 اوءِ چلو لا چئجن، جي در در لائين دوستي.

كى اوڏائي ڏور، كى ڏور ئي اوڏا سڀرين
 كى نه سنڀرجن گڏهين، كى نه وسرن مور
 مينهن ڪنڊيءَ جيئن پور، تيئن دوست
 وراڪو دل سين.

ماڻهو گهرن مال، آءُ سڀ ڏينه گهران سڀرين
 دنيا تنهن دوست تان فدا ڪريان في الحال
 ڪيس نام نهال، پسڻ تان پري ٿئو.

جڏانه ڪر ٿيام، ساڃاءُ سڀرين سين
 تڏانه ڪر تر جيترو ويل نه وسريام
 اندر روح رهيام، سڃڻ اوڻائون ڪري.

سر سامونڊي

دنگي منجه دريا، ڪين ٻڌي ڪين اٿڙي
هو جي وادي واٽا سي سونهن سڀ سڙيا
معلم ماڳ نه اڳين، فرنگي منجه ڦريا
ملاح ٺهنجي مڪري اچي چور چڙهيا
چتي ڍنگا دريا، تتي تاري ٺهنجي

ايءَ گت غواصن، جن سمنڊر سوجهيائون
پهه منجه پاتار جي ماڻڪ ميڙيائون
اٿي ڏنائون، هيرا لعل هٿن سين

وٽا جي عميق ڏي، منهن ڪائو ڏيئي
تن سڻون سوجهي گڏيون پاتاران پيئي
پسندا سيئي، امل اڳڙين سين

اوريان ئي آئين، ميڙڻو معلم خبرون
ساتان سڏ نه ڏين، جتي وه وڏ ڪري.

بندر جان پئي، سڪاڻيا م سَمهو
ڪپر ٿو ڪن ڪري، جن مائي منجه مهي
ايڏو سور سهي، بندر نه ڪجاه ناڪئا!

بيڙياتا پئي، تو نه ڦڻديون ڳالهڙيون
سڃيون راتيون سمهن پر سڪاڻ ڏيئي
مند وڃائي مال جي وڻجارا ويهي
سپان سڀئي، پار پڇنديون خبرون.

سامونڊرين جي آءُ سورن سجهائي
جيڏيون! جڏائي، سهان نه سپيرين جي.

آءُ جن آساري، مٿي تڙ گذاريان
مونڪي وساري، شال م وڃن اوھري.

اُجُ پُٹ وایون گن، وُٹجارا وِجُٹ جیون
اُنئی پهر ائن، سَعیو گنهن سَقَر جو.

اُجُ پُٹ وایون گن، وُٹجارا وِجُٹ جیون
هَلُٹ۔ هارا سُپرین، رُئان تان نه رهن
آءُ جهلیندی کیترو، آیل ساموندرین
پگه چرڑی جن، وِڈا پیڑا بار یر.

سیئی جوین دینهن، سَجُٹ سَقَر هَلئا
رُئان رهن نه سُپرین، آیل! گریان کیئن
مُونکی چاڑھی چیئن، وِئو وُٹجارو اوهری.

سَر نِسَرئا پاند، اُتر لُگا، آءُ پَرین!
مون تو کارُٹ کاند! سَهسین سُکائون گیون.

سَر لوهِیڑا گِپئا، کُسر نِسَرئا
تو کئن وِسَرئا، دُولیا! دِینه اچُٹ جا.

جي اچي ته جهيڙيان، آيل! ڊوليي سان
لائي ڏينه گهڻا، مون سين ڪيئي ٿورڙا.

ماءِ ولائي موٽڻا، تڙ ٿا ٿوارين
وايون وٽجارجن جيون جيءَ ڪي جيارين
ڪليو ڪيگارين، جن سين سلامت آيا.

سر سري راڳ

جيڪين منجه جھان، سو تاريءَ ٿڳي ٺهنجي
لُطْفَ جي، لُطيفُ چئي، تو وِتِ ڪمي ڪانہ
عَدْلِ چُٿان اَن نہ، ڪو ڦيرو ڪڇ فضل جو.

ساري رات سُبْحَانُ، جاڳي جني ياد ڪئو
اَن جي عبداللطيفُ چئي، مٽيءَ لڏو مانُ
ڪوڙين ڪن سلام، آڳه اچئو اَن جي

پڳم عهدَ الله جا، ڪڇ ڪمايم ڪوڙ
پجرو جو پاپن جو، سو چوڻيءَ تائين چورُ
معلومُ اٿئي مورُ، ڳوڙهو انهنءَ ڳاله جو.

سيوا گر سُبْحَانُ جِي، جِتِ جَرُ وَهِي تُو جال
سَوِين وَهَن سَمُونَدَرِ ۾، ماڻگَ موتي لال
جي ماسو مليئي مال، تہ پُونجيارا پُر تئين.

سيوئو جَن سُبْحَانُ، وِير نہ وڙهي تَن سِين
بَدِي تَوَڪَل تَرهُو، آرُ لَنگهئا آسانُ
توبه جِي تَسْبِيحِ سِين تَرِي وِئا طوفانُ
ڪامِلُ ڪَشْتِيبانُ، وِچِ ۾ گڏين واهرو.

وگرُ سو وِهاءِ، جو پئي پُراڻو نہ ٿئي
ويچيندي وِلاتِ ۾ دُرو ٿئي نہ ضاع
سا ڪا هڙ هلاءِ، آڳه جنهن جِي اُبهين.

اُتي اورِ الله سِين، ڪوڙ ڪماءِ مَ ڪُچُ
ڪيُ تون دغا دِل مان، صاحبِ وِٽي سَچُ
مَحَبَتِ سَنَدو مَن ۾ ماڻگُ پارِجُ مَچُ
انھين پَر تون اُچُ، تہ سَوَدو ٿيئي سَقرو.

جي ٿون ٿئين الله جو، ته عالم سڀ سڌو
 ”مَنْ لَهُ الْمَوْلَىٰ فَلَهُ الْكُلُّ“ پرين پاڻ اٿو
 ڪپر ڪين ڪڏو، وانءُ ٿون لهرن ڪڏو

تانگهي ۾ تائي، پنڌ پنهنجو ٿرو
 اونهين ۾ آئي، ڪو نه ڏيندءُ ڪو پيو

وٺي وجهه وگر جا ڌنگيءَ ۾ داڻا
 وير ورنديءَ ويسرا! ويهه م ويگاڻا
 هيءَ نندڙ نه ڄاڻا، ڪڏهن هڻنديءَ ڪن ۾

جر ۾ ڦوٽو جيئن، لهريون لڳندي آڏ تي
 ٿون پڻ آهين تيئن، دنيا ۾ ڪو ڏينهڙو

سونارا، صراف سين پڇي ڇڏ بازي
 چاندي ڪو چلائين رپو روازي
 جت ٿيندو رب قاضي، ات توريندءُ تجويز سين

جي نه سڃاڻن سڄ ڪي، ويهه مَر تني وٽ
 امل ڪي اڌ ڪري پاڻا هڻندا پٽ
 ماڻڪُ ٿن سان مٽ، جي پارگو پاڻيٽ جا.

وٽا سي وينجھار، هيرو لعل وندين جي
 تني سندا پوئيان، سيهي لهن نه سار
 ڪئين ڪٺ لھار، هاڻي اٺي پيڻين.

اگھيو ڪائو ڪڇ، ماڻڪن موٽ تي
 پلئ پايو سڄ، آچيندي لڄ مران.

سر گهاتو

متو آهين مچ، تلهو تئو ثونا هئين!
جا تو دني اچ، تنه پاڻيءَ پنا ڏينهڙا.

ڪندي ڪلين وچ ۾ جڏهن هنئي جن
مونڪي مون پرين، ڪيڙ جي ڪاڻ ڪئي.

ڪندي ڪلين وچ ۾ جڏهن هنيائون
موت نه ماريائون، ڏور ڏيئي وٺا ڏک جي.

سر ڪاهوڙي

مُون سي ڏنا ماءُ، جني ڏنو پرينءَ کي
تني سنڊي ڪاءِ، ڪري نه سگهان ڳالهڙي.

مُون سي ڏنا ماءُ، جني ڏنو پرينءَ کي
رهي اچي راتڙي تن جنگن سنڊي جاءِ
جني جي ساڃاءِ، ٿر هو ٿئي تار ڀر.

ماءُ ڪاهوڙي هليا ڏکائي ڏونهان
چپر جا سونهان، ڏوٿين ڏٺ چٽايو.

سُكِ نَه سَتَا كَدِهِينِ گَرَكُٹَا لَاهِي
اوسِيٲُو آهي، كَاهُوٲَرِينِ اِنِ پَنڌُ جَو.

گَنجِي ڏُونِگَرُ گَامَرُ جِي پِيٲِي جَنِ پَرِڪُ
واري سي وَرَقُ، لُوچِي لَاهُوٲِي تَنَّا.

گَنجِي ڏُونِگَرُ گَامَرُ جِي پِيٲِي جَنِ پِيٲِي
چڏِي نِنڊَرُ گَهٲِي، لُوچِي لَاهُوٲِي تَنَّا.

جَهَنگَلُ هَلِيَا سِي نَه پُلِيَا، رَاهَ هَلِيَا قُرَجَنِ
اوجَهٲَرُ سِي نَه پُونِ، جَنِي بِيٲِي چڏِيُونِ.

کُتَا نَه کُوڪَارُ، نَه سِي سَدُّ شِڪَارِيِينِ
پَنِيُو کُٲِي پَارُ، جَهَنگَلُ آهيٲَرِينِ کِي.

سر ڪاپائتي

ڪٽڻ جي ڪاڻ ڪرين، سٽي ساهين هڏ
 صُباحِ اينديئي اوچتي، عيدَ اگهاڙن گڏ
 ڇتِ سرتيون ڪنديون سڏ، اُتِ سڪنئينءَ سينگار ڪي.

ڇائتِ پائي ڇتِ ۾ سنهون ڪتو جن
 تن جو صرافن، ڏکو داخلُ نه ڪئو.

مَحَبَتِ پائي مَنَ ۾ رَنڊا روڙيا جن
 تن جو صرافن، اُتورئو اگهايو.

تُڻبائي تاڪيدَ سين جن پڇايو پاءُ
 لسي تڏُ لَطيفُ چئي هلي تن هٿاءُ
 مَلَمَلِ مَنجهان ماءُ، جي سڪيون تن سُونُ ڪئو.

نہ گتي گتائي، نہ گدي کورين کان
رَب سان جن رهاڻ، تن اڻو ناه اگهاڙ جو

نہ سي ووڻ ووڻن ۾، نہ سي کائريون
پسئو بازاريون، هنيڙو مون لوڻ ٿئي

ڪي اوڀين عرب ۾، ڪي ڪابل منجه ڪئن
سٺ اُني جو سقرو مٽئو ماڻڪن
قادرا! ڪين ڪين، ٿيلي ٿلهي واريون

سر بلاول

سَنِهَا سَرِيرَ ۾ رَاهُوءَ جا رَهِيَامِ
پَٽا دَرِ وَسَرِيَامِ، ڏني جَادَمَ جَگري.

ڏَمَرِئُو تَه ڏي، پَرچئُو تَه پاڻ پَري
جُنڱا جَگري ڪي، ٻئي چَگيُون چَتَ ۾.

جَگرائون جِيين، تَنهنجو ڪَين مَندو مَ سَٽيان
اڪين ۽ هِنين، ٻنهي تاري تَنهنجي.

جَگري جَهو جُوانُ، ڏسان ڪوئَ ڏسِين ۾
مُهڙَ مڙني مُرسَلين، سَرسُ سَنڏسُ شانُ
ايءُ آگي جو اِحسانُ، جنه هادي ميڙيم ههڙو.

جَگرو جَسَ گرو، پڻا مڙيئي خان
مِٽي اِنَ مَڪان، اَصْلِ هُئي ايتري.

جَگرو جَسَ گرو، پڻا مڙيئي مير
مِٽي اِنَ حُمير، اَصْلِ هُئي ايتري.

جَگرو جَسَ گرو، پڻا مڙيئي مل
سَمي جي سُهاڳَ جي ڪنہ نہ پيئي گل
مِٽي اِنَ مُرسل، اَصْلِ هُئي ايتري.

سر پرياتي

سُتو ڪيئن نندرون ڪرين، وَرُ وِهاڻِيءَ ووءِ
سُيان ساڙُ سنڌوءَ، پيو هوندو پتَ ۾

طَمَعَ جي توارَ، مَتان ڪرين مَڱڻا
ڌڪي ڪنڌي ڌارَ، ماڻڪُ ڏيئي مُنَ ۾

ڌاتارَ ڏوهَ نه ڪوءِ، ڏوهَ مِڙوئي مَڱڻي
جي اُيو ڌرَ پَرِ هوءَ، ته ڏيهائي ڌاتِ لَهي

تون سَڀڙُ، آءُ سيڪڙو، تون پارسُ، آءُ پينارُ
ڏسنڊهين ڌاتارُ، ڪلهي پاڻم ڪيئرو

تون سڀڙ، آءُ سيڪڙو، تون ڌاتار، آءُ ڏوه
تون پارسُ آءُ لوهه، جي سڃين ته سون ٿيان.

ڌاتارُ ته ٿون، پٺا مڙيئي مڱڻا
مينهَ مُندايتا وَسَٽا سڌا وسين ٿون
جي گهرِ اچين مون، ته ميرياڻي مان لهان.

ڌات نه آهي ذات تي، جو وهي سو لهي
آريون ابوجهن جيون سڀڙ ڄامُ سهي
جو راءِ وَتِ راتِ رهي، تنهن کي جُڪي
جا نڪتيان نه ٿئي.

سرڪارايل

ڪوٺر پاڙون پاتار ۾، پوٺر پري آڪاس
پنهن سنڊي ڳالهڙي رازق آنڊي راس
تنه عشق کي شاباس، جنه محبتي ميڙئا.

سر ۾ پڪي هيڪڙو پارهيڙي پنجاه
سنڊيء آس الله لڏي لهرين وچ ۾.

اچو اب لڙ تئو ڪالوڙئو ڪنگن
ايندا لڄ مرن، تنه سر مٿي هنجهڙا.

هنجھن سين هيڪار، جي ڳڻ ڪري نهارين
ته بگن سين پيهار، هوند پيل نه ٻڌين ڪڏهن.

وٽا مور مري، هنجهه نه رهيو هيڪڙو
وطن ٿيو وري، ڪوڙن ڪانيرن جو.

سنهان پانءِ م سڀ، سڪا جني پيٽ
ٿني جي چيٽ، جنگن کي جوکو ٿئي.

سنهان پانءِ م سڀ، وياءِ واسينگن جا
لتاڙيا لطيف چئي چوريا وجهن چپ
ٿني جي جهڙپ، هاڻي هندان نه چري.

سر ذھر

اللَّهُ جِئْنِ نَالِوٺ، تِئْنِ مُونِ وَذَوِ آسَرِو
خَالِقِ تْنَهِنجِيءِ كَانْدُ جَوِ پَرِو پَانْدُ نَه كِوٺ
نالِو رَبِّ سَنْدِوٺ، رَهِيو آهِي رُوحِ مِرِ.

جِيذِو تْنَهِنجِو نَانِءِ، پَاجَه پِه اُوڌِيَايِي مَنگانِ
رِي تْنِپِينِ رِي تُوڌِيِينِ، تُونِ چِپَرُ تُونِ چَانِءِ
كُجَارِو كَهَانِءِ، توكِي مَعْلَمِ سِيڪَا.

سَرُ كَرِ سَتَارِ، آءُ اَگَهَارِي آهِيَانِ
دِيڪِينِ دِيڪَهَارِ، دِيئي پَانْدُ پَنَاهِ جَوِ.

ڪڏهن مڙهه مقام ۾، ڪڏهن ڳاڙهو گهوٽ
سندو واريءَ ڪوٽ، اڏڻو اڏيندين ڪيترو.

صاحب تنهنجي صاحبي عجب ڏني سون
پن ٻوڙين پاتار ۾ پهڻ تارينئون
جي گهر اچين مون، ته ميرياڻي مان لهان.

ستا اتي جاڳ، نندر نه ڪجي ايتري
سلطاني سهاڳ، نندرون ڪندي نه ٿي.

هي تان تورڙيون، جي تو پورا پانئون
راتيون پيون گهڻيون، جي تو اينديون هيڪلي.

ستي نه سرندياءَ، ڪر پچار پرينءَ جي
وهامي ويندياءَ، گهڻا هندن هٿا.

اڏي اڏي اوڏ، ڇڏي وٺا پيڻيون
ڪانپايون ۽ ڪوڏ، پٺا آهين پٺ ۾.

جاڳو جاڙيجا، سما سڪ ۾ سُمهو
پسو آن پارا، لاکو ٿو لوڙيون ڪري.

وڳر ڪئو وٽن، ڀرت نه چئن پاڻ ۾
پسو پڪيڙن، ماڻهنئون ميٺ گهڻو.

سر آبري

أولِ آخِرِ آه، هَلُّ مُنْهِنجُو هَوْتِ دِي
پورهيو سَنَدُو پورهِيَتِنِ وَالِي كِيَمِ وِجَاءِ
سو مُونِ تورو لاءِ، جئنِ جئريِ مِلانِ جَتِ كِي.

ساجنِ كَارِ سِجِ، مَرُ قَبُولِي سَسِي
اندرِ جَنِي اَجِ، پاڻِي اَجُو اَنِ كِي.

وڏا وَڻَ وَڻُڪارِ جا، جَتِ نانگِ سَجَنِ نِيلا
اُتِي عَبْدُاللطيفِ چئيِ كِئا هِيڪليءِ حِيلا
جَتِ كُڙمِ نَهَ قَبِيلا، اُتِ رَسِجُ رَهَبَرِ رَاهِ ۽ .

واقفِ نه وڻڪارَ جي، پاڻيءَ گنيمِ نه پاءُ
 جبلُ جلدائون ڪري تڪَ ڏيڪاري تاءُ
 لڳي لڪَ لطيفُ چئي، معذورين مٿاءُ
 اُتي اوڏو آءُ، جتِ هوتَ هيڪلي آهيان.

هوتُ تنهنجي هنجهه ۾ پڇين ڪوهه پهي
 ”وَفِي اَنْفُسِكُمْ اَفْلا تُبْصِرُونَ“، سوچي ڪرِ صحي
 ڪڏهن ڪانه وهي، ڪا هوتُ ڳولڻ هٿ تي.

ڪونهي اُتِ ڪوهيارُ، جتِ تو پوري پانئيو
 پنڌ مَ ڪرِ پهڙ ڏي، وجودُ ئي وڻڪارَ
 ڌاريا پانئج ڌار، پڇُ پريان ڪرِ پاڻ تون.

ووڙيم سڀ وٽاڻ، جارِ ڪارڻ جتِ جي
 ”وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ“، ايءُ آريائيءَ اهڃاڻُ
 سڀ ۾ پنهنون پاڻ، پئو ناهِ بروج ري.

پيھي جان پاڻ ۾، ڪير زوح رهائڻ
 نه لکيو ڏونگر ڏيهه ۾ نڪا ڪيچين ڪان
 پنھون لئس پاڻ، سسئي تان سور هئا.

◆
 وڃين ڇو وٽڪار، هٿ نه ڳولين هوث ڪي
 لڪو ڪين لطيف چئي، ٻارو ڇو پئي پار
 لئي ستي ٻڌ سندرو ڀرت پنھون، سين پار
 نائي نيل نهار، تو ۾ ديرو دوست جو.

◆
 ڪوڙيون پڇن ڪيچ، هوث نه ڳولين هتهين
 جن پنھون، سين پيچ، تن پيرين پنڌ وسارو.

◆
 هل هنيين سين هوث ڏي، پيرين گرم پنڌ
 رائي پڇ م رند، رڙهه روحاني سسئي.

◆
 هل هنيين سين هوث ڏي، سسي گڙ م ساڻ
 جني پانيو پاڻ، سي آرياڻيان اوري رهيون.

سَدائِتي سِيڪا، بڪَ نه باسي ڪا
 جيھيءَ تِيھيءَ ذاتِ جي، جُبُش ڪانھي جا
 مُون سِين ھلي سا، جا جيءُ مِو نہ ڪري.

سُگن واري سَد، مَتان ڪا مُنڌ ڪري
 اَنڌر جَنِي اڏ، ڏُونگرُ سي ڏورينديون.

ڏُونگرُ نہ ڏوري، سِڪڻُ جِيُون سَڏون ڪري
 گَھر وِني گَھوري، مَتان پَرِين جِنڌڙو.

تو جو ٻولُ بَرُوچ، ويھي ڪِئو وِٽڪارَ ۾
 سوئي پاڙج ھوت، مون جيھي مَعذُورِ سِين.

پَھرين ٿون پاريچ، پارُڻُ پوءِ پُڻھونءَ تي
 ٻولُ مَ وِساريچ، ھو جو ڪِيوءَ ھوت سِين.

ڪنهن به ڪم جي ڪري ڪنهن به ڪم
اڳيان آڻي ان جي ڪري ڪنهن به ڪم
آڻي اڳيان، ڪم لڳو ڪم لڳو ڪم لڳو

ڪم لڳو ڪم لڳو ڪم لڳو ڪم لڳو
ڪم لڳو ڪم لڳو ڪم لڳو ڪم لڳو

لڳندي لڳندي لڳندي، آڻي ڪم لڳو ڪم لڳو
ڪم لڳو ڪم لڳو ڪم لڳو ڪم لڳو

سر معذور

وَدِيلِ تِي وَايُونِ كَرِي، كُئِلِ كُوكَارِي
هُنْ پَنُّ پَنُهِنَجَا سَارِنَا، هِيءُ هُنَجَهُونِ هُونِنِ لَنِي هَارِي

كَهِي جَا كِينِ كُطِي، پَرِينِءُ پَهْتِي سَا
وَهِي وَيْزَهَجِي جَا، وَصُلُ تِنِهْ وَيَجَائِيوِ

هُورِنِ هَاڙَهُو لَنَكِهِيوِ، كُورِيُونِ پَاسِي كُوٺُ
كِيچِ تَنِي كِي كُوٺُ، 'كِينِ' جَنِي جِي كِيچِ ۾

كَنَدَا مُونِ پِيرِنِ ۾ مَرُ جَانِ لَكَ لَكِنِ
اَگَرُ اَگُونِي نِهْ مِڙِي، چِپُونِ پِيرِ چِنِ
وِينَدِي ڏَانِهْ پَرِينِ، جُتِي ڏَاتِ نِهْ پَائِيَانِ

جبل ماري جڪ، جو آڏو مڙجين ڪي
توڻي لڪن لڪ، سڀ لنگهنديس سڱ سين

ٿئي ٿئي ڪاه، ڪانهي ويل وهڻ جي
مٿان ٿئي اونداه، پير نه لهين پرين، جو

لڪيو جو ٻراڙ، سو انگ ڪياڙي نه ٿئي
پاڙو ويٺي پاڙ، جيڪين لڪيو لوح ۾

ماڙهو ڏيئي ميهڙا مونڪي گندا ڪوه
صورت سُپيرين جي، ڏني ڪونهي ڏوه
چِرُ منجهان چوه، روئي رگينديس رت سين

ڪيچان اوري ڪيتريون معذوريون مئون
وائون ويه ٿيون، ڪُه جاڻان ڪيهي وئا

آءَ نہ گڏي پرينءَ کي، ٿوڻ، ٿو لھين سج
 آءَ جي ڏيئين سنهڙا نيسي پريان کي ڏج
 وڃي ڪيچ چئج، ته ويچاري واٽ مٺي

آءَ نہ گڏي پرينءَ کي، پويون ٿم پساہ
 سڪاڻ ٿي سڪراڻ ۾، رويو پڇان راہ
 شال مَ وڃي ساہ، پسڻ ڌاران پرينءَ جي

آءَ نہ گڏي پرينءَ کي، مٿان آيو موٽ
 واجهائيندي وره ٿئا، هئي نہ گڏم هوٽ
 جيڪس ٿينديس فوٽ، فنا هن فراق ۾

رُجن ۾ رڙ ٿي، گر چتونءَ جي چانگار
 اي عشق جي اپڪار، نعرو آهي نيءَ جو

رُجن ۾ رڙ ٿي، گر سارنگيءَ جو ساز
 ايءُ عشق جو آواز، ماڙهو رگن مند تي

سور ديسسي

ڏاڳهن، ڏيرن، ڏونگرن، تنهين ڏنر ڏڪ
سي سڀ پانيم سڪ، هيڪاند ڪارڻ هوت جي

اڱڻ مٿي اوڀرا، جڏهن ڏنءُ اٿ
ڏانيءَ نه ڏاڳهن ڪي، اوڳي ساڻ اڳڻ
ته هوند نه تنهنجي هٿ، سور پرايا سسئي.

اڱڻ مٿي اوڀرا ڏنئي جڏ توڏا
ونگيئي نه وارن سين، تن گورن جا گوڏا
ته لکن جا لوڏا، هوند نه سنءُ سسئي.

اڳي اُنڪَ رڙڻ، مون پيري ماڻ تڙي
 پلاڙيندي پاڻ ۾، ڪڇعو ڪين ڪئن
 ڪاجا مامَ مُن، هن پُڻ هُئي هن سين.

ديسي سيٺُ ڪڇن، پرِديسي ڪهڙا پرين
 لڏو لاڏاڻا ڪو پنهنجي ديس وَجن
 پُجاڻا پرين، ڪجي بس پنيورَ کان.

الله اچن اوءِ، جن آئي من سرهو ٿئي
 پسان مان پر ڪنهن جن سنڊي جوءِ
 ٺنگهي لڪَ لطيف چئي، سٺيان هون هوءِ
 گولي ٿيان گلبوءِ، جي سُجاڻي ساڻ ڏئي.

مون پانيو ميزمان، هميشه هوندا پرين
 ڪهي ڪميٽي هليا، ڪهل ڪيائون ڪان
 ديئي وڻا ڏاه ڪي، سورن جا سامان
 جو رو رات جوان، جيڏو جت ڪري وڻا!

وَرَّ وَرَاكَ وَجَّ مَ لَكِينِ آذَا لَكُ
هُوَ جِي آذَا حَقَّ، سِي كَنَدَا كَوَهُ كُنِيءَ كِي

سَنَجْهِي مَوْنِ نَه سَنِيَالِيُو تَه اُوْنِي كَنَدَا اِيئِنِ
كُهِي كَمِيْطِي كِيئِنِ، جَدِّي رَاتِ جَتْنِ كِي

نَه كُو كِيچَ پَنِيورِ، نَه كُو مَائْتُ مُنْدُ جُو
هُورُ مَرُوْئِي هِنِ كِي، هُوْتَنِ كُوْنَهِي هُوْرُ
زَارِيءَ قَارَانِ زُوْرُ، هَلِي كُوْنَه كَبِيْبَ سِيِنِ.

پَهْتَنِ كِيْنِ پَرُوْرَتُو، پَتُونِ پِيْرَ تِيَامِ
”تَمَ لَائِمُوْتُ فِيْهَآ وَلَا يَحِي“، هِهْتَرَا حَالِ سَنَدَامِ
كُوْجَهَا كِرْتِ كِيَامِ، جَتْنِ هُوْتَنِ چَدِيْسِ هَبِ مَ.

تَمَرُ نَه جَنِي سَاطُ، هُوْتُ حِمَاتِي تَنِ جُو
پُونَدَا چِيچَ چِيْرَ مَ، پُنْهَوْنِ اِيْنَدُو پَاطُ
تِيْنَدِي رُوْحَ رِهَانِ، لَحْظِي مَنَجْهَرِ لَطِيْفُ چِيئي.

جبل ماري جڪ، جو آڏو عجيبن کي
 ٿوئي لکن لڪ، سڀ لنگهنديس سڱ سين

نڪا طلب طعام جي، نڪا بڪ نه اڄ
 اصل اباڻي ڏيڃ تي ساري ڏنير سڱ
 رانو رُلُ رُج، گميڻي، ڦوٽ ٿو.

گرڙا ڏونگر ڪه گهڻي، جبل جاڏا جت
 لوچي منڏ لطيف چئي تاڪو پَسُو تَتِ
 هوت پهچ هت، آءُ ته اوجهڙ نه پوان.

سڪي جان ستياس، تان سڱ سُمهُڻ نه ڏئي
 جاڳي ستيس جن لئي، سي آيا تان نه اتياس
 پيڙ آءُ پلياس، نا ته سڱ سُمهُڻ چا لڳي!

ماڻڪ مٺ سندوم، اونداهي ۾ سوجهرو
 حشر ويل حساب ۾، چڙي نه ويندوم
 ساري سڏ ڪندوم، ڪوهيارو ڪيچ ڏئي

سر ڪوهياري

غافلِ عقلتَ چوڙ، تون ڪئن اٿاسي اوجھرين
 هوءَ چڻاتا چڙهي وٺا، وڃي پھتا توڙ
 نيٽين ٻنڌرَ اڪوڙ، ڄمَ وٺن ۾ واکا ڪرين

جڏهن سٽيون جي، پٿر پيرَ ڊگھا ڪري
 تڏهن ٽني ڪي، ساڻ سٽي چڏيو

ڏونگر تون ڏاڍو، ڏاڍا ڏاڍايون ڪرين
 مون تن اندر تينن وهي، ڄڻ وٺ وڍي وادو
 اِيءُ ڪرم جو ڪاڍو، ناتہ پٿر ڪير پنڌ ڪري

ڏونگر ڏس پرين جو، كاف نه ڏيين ڪو.
قطارنا ڪالهه وٺا ڪي توڏا وٺان تو
هوٽ مٺيءَ جو هو، ڪو ساڃن انهن ساٿ ۾!

ڏونگر ڏکون ڪي ڊلاسا ڏجن
گهڻو پڇجي ٿن ڪي جن وٺان هوٽ وڃن
ٿون ڪيئن سندا ٿن، پاهڻ پير ڏکونين.

ڏونگر ڏک پئي، ڪم توسين ڳالهڙي
پاڻان آءُ مٺيءَ، سور سٺائي پرينءَ جو.

ڏونگر ڏکيون، تو سين اورڻ آيون
جي اچن ڦوڙايون، ڏجن ڊلاسا ٿن ڪي.

ڪي جي گڏيا پار، ڏکيءَ ڏونگر پاڻ ۾
سٺي سا توار، مڙو پٽا مامري.

ڏکي ڏونگر پاڻ ۾، ٻئي وينا رُون
ڪنه ڪي ڪين چُون، منجهن جو مڇ ٻري.

سر حسيني

سرتيون سڄي سڄ، متان ڪا مون سين هلي
پاڻي ناه، پنڌ گهڻو، اڳيان راتو رڃ
متان مري آڃ، ڪا ڏئي پاراتو پنهنونءَ ڪي

مٿي منجهان مينه، پسو جئن پاڻي وهي
مون پانيو هيءُ نينه، تان چيون چيري سنڌيون

تمن نيڻ رت وهي چئڪا ڪو
مونڪي ڏنءُ ڏٺو، ائين ٿا وڃو اونيا!

جئن جئن پڄي رات، تنن تنن ٿاڻي پنڌ ۾
پوريءَ ٻي نه تات، جيڪا سا جئن جي

ڪو بهولي بن بروج، گهوري ذات جئن جي
مونکي چئي 'لوچ' پاڻ پيهي وٺا چيرين!

جان جيين تان جل، ڪانهي جاءِ جَلڙ ري
ٿئي ٿڌي هل، ڪانهي ويل وهڻ جي

هو بنيور، آرياڻيءَ آجاريو
لاڻو سڀيهين لوڪ تان هاڙهي ڏٺي هور
چوريون چڙڻ سڪيون، پنهنون ڪٽائون پور
آيو سو اتور، جنه ڏڪيون ڏڪ وهاريون

ڏڪيون اهڃاڻ، ڪلهي قاتو ڪنجرو
وڃن گوندر گڏيون، لوڪ نه آچن پاڻ
'سورن اسان ساڻ، ننڍي لاڪون نيءُ ڪئو'

ڏگن پٺيان سڪ، سگها ٿيندءِ سسئي
پير م چڏج پرينءَ جو توڙي لکن لڪ
ڏورج پاسي ڏڪ، ته پوي باجهه بروج کي

سرُ حَسِينِي

سَرْتِيُون سُرْجِي سُرْج، مَتَانِ كَا مُونِ سِينِ هَلِي
پاڻِي نَاهِ، پَنڌُ گَهڻو، اڳيانِ راتو رُج
مَتَانِ مَرِي اُج، كَا ڏئي پاراتو پُنهونءَ كِي

مَٽِي مَنجھانِ مِينَه، پَسو جئنِ پاڻِي وَهِي
مُونِ پَانِيو هِيءُ نِينَه، تانِ چِيُونِ چيري سَنڊِيُونِ

تَمَنِ نِيئُ رَتُ وَهِي چُٺاڪا كِئو
مُونِڪِي ڏنءُ ڏئو، ائينِ تا وِجُو اُونِيَا!

جئنِ جئنِ پڇِي راتِ، تئنِ تئنِ تائِي پَنڌِ ۾
پوريءَ پِي نِه تاتِ، جيڪا سا جئنِ جِي

ڪو به بولي ٻن ٻروچ، گهوري ذات جئن جي
مونکي چئي لوچ، پاڻ پيهي وٺا ڇيرين!

جان چيئن تان جل، ڪانهي جاءِ جلڻ ري
ٿئي ٿڌي هل، ڪانهي ويل وهڻ جي

ٻرو هو بنيور، آرياڻي آجاريو
لاڻو سڀيئن لوڪ تان هاڙهي ڏٺي، هور
چوريون چُرڻ سڪيون، پنهنون ڪئون پور
آيو سو اتور، جنه ڏڪيون ڏڪ وهاريون.

ڏڪيون اهڃاڻ، ڪلهي قاتو ڪنجرو
وڃن گوندر گڏيون، لوڪ نه آچن پاڻ:
سورن اسان ساڻ، ننڍي لاڪون نيئه ڪو.

ڏگن پٺيان سڪ، سگها ٿيندءِ سسئي
پير م چڏج پرينءَ جو توڙي لڪن لڪ
ڏورج پاسي ڏڪ، ته پوي باجهه ٻروچ کي.

ووه ووه ڪندي وٺ، مٿان ووه وِسارئين
رندن مٿي وٺ، هار نه ملين هون ڪي

هيس جي آئون، ٻانهي ٻاروچن جي
هوند نه ڇڏيائون، ڏکيءَ ڪي ڏگن ۾

اڳي ايئن هياس، جئن پنهنوءَ ڌوئر ڪپڙا
هائي هيئن تياس، جئن جت نه نيئر پاڻ سين.

هون نه مٿيان ماءُ، پئو مال مڙوئي مٿيان
جهين جي ساڃاءِ، رڙهان ٿي رندن ۾.

سجڻ ڏنو جن، تن گچيءَ سر ڳه ڪئو
بيون ڪوه بجهن، قدر ان ڪيمياءَ جو.

سجڻ ڏنو جن، موٽڻ تي ميهڙو
ايءُ مرڪ معنورين، جئن مرڻ پريان جي پير تي.

ڪهان تان ڪيچان پري، وهان تان وٽ مون
پلي ڏورين پون، عبث آريءَ ڄام ڪي

ڇون ڇپر گت، پهڻ پڙاڻي پانڻيان
سيئن جيءَ سهڻ، ڏونگر ڏولي مون ٿيو

جيڪين فراقان، سو وصالان نه ٿي
اچي اوطاقان، مونڪي پرينءَ پري ڪيو

سور م وڃيڃاه، سڄڻ جئن سانگ وئا
پرين پڄاڻاه، آءُ اوهان سين اوريان

مڙو سورن واريون ڪريون سور پچار
من مٺ سورن سيگهين، ڪانهي سوران ڌار
ڏنر جي ڌاتار، سي مون جهولي پائي جهلئا

ٿن سوزن کي شاباس، جن مون سان گهارڻو
 بيلي لٽڙم ڇٻرين، هئا هماري پاس
 جڏ پنهنونءَ کي گڏياس، ٿڌ ويچارا وري وٺا

پڇن سي پسن، جڏهن ٿڏهن پرينءَ کي
 ڏورينديون ڏسن، اڳڻ عجيبن جا

ڏورين ڏورين مَر لَهان، شال مَرِ مِلان هون
 مَنَ اندر جا اوت، مَچُڻ سا ماني ٿئي

جاڻي سڃاڻي، مون کي ڇڏي هليا
 آءُ ڪيئن ڇڏيان پانهنجو، اڏيون آريائي
 پريم جو پاڻي، سو ڪيچين ڪم نه آيو

چچ مَر قطارا، ساڻ ڇڙهندو لڪين
 مَچُڻ ٿين پُئا، وڳ وانٺ ٿي نه لهين

اچئو مَرُ اچن، باروچا بڻپور
پڻيءَ لڳي جن، گميڻي ماڙهو ٿئي

وَسِي وَساڻيون، رتو روئي پرينءَ کي
پيون گڻن پڻ ڏي نظر نماڻيون
سي ڪيئن پيلاڻيون، جن ويندو هوڻ نه وارڻو.

نڪين ٿي جيان، نڪين مئي آهيان
ساجن ساه ڏيان، توکي ساريو سڀرين.

مري ٿينديس مڃ، جتن ڪارڻ جيڏيون
گري ڪوهيارو سڃ، وٽو چلائي چڀرين.

سڏن پڻيءَ سڏڙا، واڪو وجهه وٽين
سجڻ پند گهڻي، مان ڪوهيارو ڪوڪ سڻي.

ڪوهيارو ٿي ڪاڻ، مِيُون ماري هليو
هوئي مَرُ حِيَاثُ، آءُ مِيَايِي گهورِي.

سِرِجِي تان سُوَرُ، ساماڻِي تان سُوڪَ وِئا
اِهي پِيئي پُوَرُ، نِماڻِيءَ نِصِيْبُ ٿِئا.

هئي تو وِجِي هُوڻُ، آءُ ڪِيِن اِگِري ٿِيان
مَتان چوئِ بلوچُ، 'گَمِيڻِيءَ مان ڪِيِن ٿِئو.'

گَمِيڻِيَن هِئا، ٿِيَن مُورائِيَن مَدِيُون
تون ڪر پاڻ- وڙاءُ، مُوڻ سَباڄها سُپَرِيَن!

ڪيچ مَرُ خَبَرُ هوءَ، هِنَ مُنهنجِيءَ ذاتِ جِي
مَتان پُنهنون پوءِ، لُج پَنهنجِي لوءِ ڀر.

پارو چا ٻٽا گهٽا، منهنجو ڀنهن سڙ سڀين
 چانگي ٿي چڙهي ڪري ڪندو وڙ ولهن
 معذورين، هوٽ ڏريندو هٿڙا.
 مٿي

مون جئن ملاقات، جي هيان هوٽ ڀنهنءَ سڀين
 ٻانهن وجهي وات، ريهون ڪيان رجن ۾.

سورن سانڍياس، پورن پالي آهيان
 سڱن جي سيد چئي، پڪي آءُ نه پياس
 جڪس آءُ هياس، گري گوندر ول جي.

سر راتو

بيڪاريءَ کي بر ۾ وٺو گيفَ چڙهي
 ڳالهيون ڪندي ڪاڪَ جيون ڳوڙها پيس ڳڙي
 ڪا جا انگهه اڙي، جئن چٽا ڦٽ چڙي پيا.

هلو هلو ڪاڪِ تڙ، جتي نيه اچل
 نه ڪا جهل نه پل، سڀڪو پسي پرينءَ کي.

هلو هلو ڪاڪِ تڙ، جتي گهڙجي نيه
 نڪا رات نه ڏينه، سڀڪو پسي پرينءَ کي.

ڪاڪِ نه جهلئا ڪاڙي، موهيا نه محلن
 پائڻ ۽ پانهين جي بندڙ ڪين بجهن
 لڪين لاهوتين، اهڙيون اوريان ڇڏيون.

ڪاڪ نه جهلڻا ڪاڙي، موهيا ڪنه نه مال
 سوڍيون سڄهائي هليا، ههڙا جني حال
 جي چورين ڏنا چال، ته به لاهوتي لنگهي وٺا.

جي ريتو ٿا ڪين اٻائجن اوءِ
 نه ڪاري تنه ڪي جو هالاري هوءِ
 توڻي توڻي ڌو، توءِ لالي تنهين نه لهي.

مومل ڪي مجاز جا اڪين ۾ الماس
 نه ڪا عامر نه خاص، جي وٺا سي وڍڻا.

مومل ڪي مجاز جا اڪين منجه انبور
 هئي حاڪمن ڪي پٽ نهاري پور
 گهوٽ پهرينءَ گهور، گجر گهڻا گهائيا.

رُس م، رُسُ گهورئو، پل م پري جا
 پريم پيون ڳالهيون مٺيءَ مون هئا
 ڪيڻين ڪنا، ٿين موراين مٺيون.

سوڊي منهنجي ساهه سين جيڏيون جيئن ڪيتر
ڪڙي مون ڪاڪ ٿي، اٿڻ وه ٿي
پسان ڪي نه پئو، تنهه ره اڪڙين سين

شمع ٻاريندي شب، پرهه باگون گڏيون
موٽ مران ٿي ميندرا، راڻا! ڪارڻ رب
تنهنجيءَ تات طلب، ڪانگ اڏايم ڪاڪ جا

راڻو ڪا رات وٺو ڳجهي ڳالهه ڪري
سوڊي ره سرتيون هڏ نه ساهه سري
وڃي مان وري، آسائتي آهيان

راڻا رُسڻ ڇڏ، وار ڪرهو ڪاڪ تي
حُب هنيين سين گڏ، ته وڃن سور سنڌا ڪري

ڪيڏانه ڪاهيان ڪر هو، چٽراڻو چوڌار
منجهه هين ڪاڪ ڪڪورڻي، منجهه هين باغ بهار
ڪانهي پي توار، تئو مڙوئي ميندرو.

جيڏيون منهنجي جيءَ سين راڻي رڻ ڪئو
قلب ڪاڪ ڪنڊين ۾ پُڙا ٿي پئو
پجهان بهر وئو، هنيون هند نه اڳئين.

ميان ميندرا موٽ، بخش ڪر بچائون
تون گهڻن جو گهوٽ، مون ورتون هين هيڪڙو.

ڍولي ڍڪي آهيان، هيس اگهاڙي
ڏيئي لڪ لاڙي، ڪڪر ڪئائيم ڪاڪ جو.

ڍولي ڍڪي آهيان، هيس اگهاڙي آنءُ
رڪي پنهنجو نانءُ، ڪڪر ڪئائيم ڪاڪ جو.

نئون نيٺو آيو رائي ملا رات
لديسون لطيف چئي، گنا دائر ذات
'ڪانه پڇي ٿو ذات، جي آيا سي اگهيا.

گھافت جا ڪاڪ جي سا ميندري مينيام
اوڳڙ عيب سندان، سڀ ڍولي ڍڪي ڇڏيا.

روءِ رائي جي ناه ڪو، سوڍو سڀن سونه
لاتائين لطيف چئي متان دلين ڏونه
ڪانهي ٻي ورونه، تئو مڙوئي ميندرو.

سر ليلان

تو مٿيون پانئيو، اصل ڪوڙو ڪڇ
 ڏيڻي هارَ ڪي تون سوڀي پانءِ مَ سڄُ
 هٿ ڳالهيون ڪرين ڳڇ، هٿ حرفُ نه هلنٿي هيڪڙو.

الله ڏاهي مَ تيان، ڏاهيون ڏڪَ ڏسن
 مون سين مون پرين، پورائيءَ ۾ پال ڪئا.

وڏيري هياس، چنيسرَ جي راجَ ۾
 ڏهلين ڏمامين ٺڦرين پَر ۾ پُچياس
 جيلاه ڏولي ڏيلياس، تي تيس ڏهاڳڻ ڏيه ۾.

ليلاڻ لُجُ مَ ايترو، اتي اڱڻ شور
ابو ڏاڏو گهور، پاڻ سوڌو پرين، تان

پيٽر پنيءَ رات، مون چنيسرُ جت
ستو لوڪ ننبون گري، مون پريان جي تات
سجڻ سينءَ پريات، منان مور نه وسري

جي ڪارون آئين ڪانڌ ڪي، ته روئي ريجهاڻي
سويي ان سهاڳ ڪي پوري پرُ مَ ڏيڃ
ليلاڻ ليلاڻيڃ، ات آهي ماڳ منٿ جو

جي ليلاڻي نه لهين ته پڻُ ليلاڻيڃ
آسرُ مَ لاهيڃ، سجڻ سباجها گهڻو

ڊولا ڊيل مَ مون، ڪانڌ ڪميڻي آهيان
سڱ تنهنجيءَ سڀرين پيري وڌيس پون
مون ورُ تون هين تون، تو ورَ وهون ڪيتريون

ڪوڙين ٺهنجڻيون ڪمڙيون، تون ڪوڙين سنو ڪانڌ
مون کي ڇڏ مڙ داسٽرا، ته وڃان نه وڻانڌ
مون ڳچيءَ ۾ پانڌ، تو چنيسر هٿ ۾

جي مان موڙهي مت، ته تون پاڻ سڃاڻج سڀرين
اصل اوائن جا عيب ڏکين تون ات
اي پرين ٺهنجي پت، جئن ولهيون ڏکين ولها.

سر ڪاموڏ

تون سَمُو، آءُ گنڌري، مون ۾ عيبن اپار
پسي لِيءُ لُغار، مَتان مان ڳر مٽيين.

تُون سَمُو، آءُ گنڌري، مون ۾ عيبن لڪ
هن منهنجي حال جي توکي سڀ پرڪ
ڪارڻ رُب الڪ، مَتان مان ڳر مٽيين.

تون سَمُو، آءُ گنڌري، مون ۾ عيبن ڪوڙ
پسي ڪِڪِيءُ ڪوڙ، مَتان مان ڳر مٽيين.

ٿو سميون ٻن سومريون، جي اڃن اوچيءَ گت
 ڪينجهر ڄاڻيون جن تماچيءَ تات
 رڙسي ملا رات، ماڻڪُ ميءَ پرائيو
 راتين

سميون گري سينگار، راهُ ريجھائڻ آڻيون
 ڄام هڻن ۾ ڄار، جهلي جهپيرن وچ ۾

گند جني جي گوڏ ۾، پابوڙا پوشاڪ
 اني جي اوطاق، راجا ريجھي آيو.

ڪاڄ جني جو ڪيون، مال جني جا مڏ
 سمي سيئي سين ڪئا، هيٺا جني هڏ
 ڄام پرتيئي لڏ، سائين جي سيد چئي.

ڪيءَ هاڻيون ڪاريون، چچيءَ هاڻا چچ
 نڏ جني جي پاند سين لڳو تئي لڄ
 نو ڄام سهج، ايو گري ان سين.

ڪاريون ڪو جهيون ڪوڙيون، منهن نه موچارئون
وٺي ويٺيون واٽ تي ڪڪيءَ جيون ڪاريون
اٺي جيون آريون، سمي ري ڪير سهي.

ٿڙ تماچيءَ ڄام جو، تماچي ٿڙ راه
تماچيءَ جي ٽڪيءَ، ٿون تماچي ڪاه
نه تون تماچيءَ، تماچي تي لهين.

سڀئي سهاڳڻيون، سڀن منهن جڙاه
سڀڪنهن پانيو پاڻ ڪي، ايندو مون گهر راه
تان پڻو تنه ڌراه، جئن پسي پاڻ لڄائون.

هيٺ جڙ، مٿي مڃڙ، پاسي ۾ وٽراه
اچي وڃي وڃ ۾ تماچيءَ جي ساءِ
لڳي اٿڻ واءِ، ڪينجهر هندورو ٿئي.

هيٺ جڙ، مٿي مڃڙ، گنديءَ ڪونر ٿڙن
وري واهونڊن، ڪينجهر گوري ڪو.

سورسورن

الله جي آس گري سٽي آيس شان
 مگان ڪهڙيءَ مٽ سين، نسورو نادان
 سو ڪو ڏيارين ڏان، جو طمع کي ٽرڪ ڪري

تو ڌر آيس راجيا، ٻڌا ڌر ڏيئي ٻن
 گهان جو گماج سين، سو سٺ سباجهي گن
 جا منگ منهنجي من، سا توکي معلم سیکا.

ماڙيءَ هيٺ ملوڪ جي چارو چورنو چنگ
 مڙو پڻا اٺ مامري، ريدا پسي رنگ
 پيچل لڏو بنگ، راجا تي راضي ٿيو.

اي تانُ نه آهي تَندُ جو، تو رُون رُون گري رازُ
هَندَرُ سَندا هَترا، سِپُكو چوي ساڙُ
سَٽُ دِيبِي شَهَبَارُ، ٿِيءُ ته توکُ پرائِين.

مَٿو مَٿاين گهوريان، مَٿو مَٿو مَٿاءُ
سو مون ٿِي نه هَٿاءُ، جنه تون لائِقُ مَڱڻا.

جي مَٿي اُٿي مُنهنجي هَٿا سِرَن سَوَ هزارُ
ته تَنهنجيءُ تَندُ توارَ، هَر هَر وِڊِمر هيڪڙو.

مَٿي اُٿي مُنهنجي، جي ڪوڙين هُون ڪِيارُ
ته واري واري وِڊيان سِسيءُ کي سَٿو وارُ
ته پُٺُ تَندُ توارَ، مُونهان مَٿاهِين مَڱڻا!

شَرِبَ

گوندَرِ وِدو پيچُ، ماءُ مُنهنجِي جِيءَ كِي
دَکُوينَ جو دَيجُ، رُوئُن رَثَ پرين لَئي

جَدَّهَانِ گَرِ تِيامِ، ساجاهِ سُوپيرين سين
نَدَّهَانِکُونِ تِلِ جيترو، ويلَ نه وَسِرِئَامِ
اندرِ رُوخِ زَهِيَامِ، سَجَطُ اوطاقونِ گري

دُکَ سَگَنِ جِي سُونَه، گهورِئا سَکَ دُگَنِ ري
جِنِي جِي وِرُونَه، سَجَطُ آيو مانِ گري

سَوُ سُوگن سَبَّ دِيئي، وَرَهُ وَهَپِر هِيكُو
 مون كي تنه نيئي، پيرُ دِيكاريو پرينء جو

نيئُ نه نِندرون گن، پِگُو آرسُ اكيين
 اجهامئو بَرَن، توكي سارئو سُپرين

نيه نهائينء جان، دِكِئو كوهُ نه دِكِئين
 جُه جَر جيري چڙي ته كيئن پچندا تان
 سندي كُنپاران، گن گريجا گالھڙي

نيه نهائينء جيئن، دِكِئو كوهُ نه دِكِيين
 جو جَر جيري چڙي ته رِچ پچندا كيئن
 تون پُڻ گريچ تيئن، جنن كُنپار گرين گم سين

نهائينء کان نيءُ، سِڪُ مُنهنجا سُپرين
 سڙي سارو ڏپنهءُ، باهرِ باقُ نه نِگري

ڪانڌ تهنجي پاند ري، سيءُ مَران سڀ راتِ
ڪوڙين ڪپاهن ۾، جڳ نه اچي جاتِ
اچين جي پريات، ته وله نه ساريان ولها.

اوچن گهر جي آجڪو، جهوپو سهي نه سيءُ
سڻايج سوڙ ڪي حال منهنجو هيءُ
اڳڻ آيو ٿي، ته ڍولا ڪنه ڍنگ ٿيان.

سار پوراب

پوراب ماريياس، گنه در ديان دانهري
مئيون ديندي لوگه كي چري پاڻ تياس
جني نه جيھياس، مان لئه لگوئن سين

جوہ جيڏاهين جوگين، نت تيڏاهين نيٺ
آيل آديسين جا وروہ تيم ويٺ
گري سناسي سين، هنيٺي حال پرائيو

جيئون چيلو چائين تان پر گروء جي پار
هوائون هنگلاج ڏي ويندي سڀ وسار
نانگا ناڻ نهار، سامي وڏيء سگ سين

سر رامكلي

جو گيترا جهان ۾ ٿوري ۽ ناري
پري جن پاري، آءِ نه چيندي ان ري

سي سيح هياس، مونكي آه اثارو
جني جاگياس، آءِ نه چيندي ان ري

جي پانين جوگي تيان، ته سگ سپيئي چڏ
اوڏو تي الف کي من ميم سين گڏ
هتان لاهوتي لڏ، ته گر کي گڏجين ڪاڙي

گريو تڪبر تڪيا، حيا ڪئو هلن
موڙها تان نه لهن، لمي راه لطيف چئي

سَناسِي سِيٽِي، جِي آدَمَا اڳِي هئا
 اوريان اوريان عامر سين، پريان پريئي
 ٿِي ڪي ڏيئي، بادِ وِجاءِ مَ بڪاءِ

مٿي کان مٿي وِجِي جوڳِي ڏٺِي جُوءِ
 اوڏو ٿِيوُ الڪَ ڪي وَجِي دُوءِ پُرُوءِ
 باٻوءَ چَڪِي بُوءِ، مَنجِهان باغِ بَقاءِ جِي.

اڪيون آلو ماءُ، سدا سَناسِين جِيون
 واري نيٺ نِنڊاءِ، جانڪي جهليا جوڳين.

ڦوٽ ڪڙايا ڪاٿڙِي، بُڪَ چَڪِيائون بُوءِ
 وٺا نيرانا نِڪَري جوڳِي مَنجِهان جُوءِ
 اَوَسَرِ آجا اوءِ، اُني گو نَدَرِ گِڏِئا.

گندي ۽ گِراهُ، جن سَناسِين سانڍيو
 اُني کان اللهُ، اِجان اڳاهون ٿيو.

گراہ جا، جونا سي جوگي
 گولا جي قوگي، جني شگر سانڍا.
 سي

تا پڇن ان کي، تن جي پڇن الله
 لڏائون راه، لئين لڪ لطيف چئي.
 نه رڙهي

نه گندا، نه گبري، نه لانگوٽي، نه لينگ
 پنگا جني پينگ، صاحب تني سامهون.

اڄ نه اوطاڻن ۾ طالب توارين
 آيسي اتي وٺا مڙهيون مون مارين
 هوءِ جي جيءُ کي چيارين، سي لاهوتي لڏي وٺا.

اڄ نه اوطاڻن ۾ سندي بابن باس
 وٺا ويراڳي نگرِي ولها گري واس
 جن جي اندر ۾ اداس، سي لاهوتي لڏي وٺا.

سر آسا

حَقِيقَتَ هِٽِي، مُنهنجِي جانِ جُدا گئي
هڪُ پَساهُ پرينءَ ري سگهان تان نه گئي
ڏٺي ۽ ڏٺي، رهيو آهرِ رُوحِ ۾

حَقِيقَتَ هنَ حالِ جي ظاهرُ گريان ڏري
لڳي ماڻِ مَرِنِ کي ڏونگرَ پونِ ڏري
وَجَنَ وَڻَ بَري، اوڀرُ اُپري ڪوئَ ڪو

وَرَدَ وَظِيفَا وَسِرِثَا، نڪا رهي نمازِ
هِنِڙو بَحَرِي باز، چوري چَنبنِ ۾ ڪئو

روزا ۽ نمازون، ايءُ پُڻ چڱو ڪمُ
اُو ڪو پيو فهُمُ، جنه ۾ پَسُ پرينءَ کي

اخذ جي اسرارَ کي جُنبِي ڏنو جن
سي موٽي کين پسن، ڌاران هاديءَ هيگڙي

سٽي جا ساڃاء، سا جاگندي نه ٿئي
تهان پوءِ مون ماء، نيٺ هيرايا ننڊر سين

اگرئون پرين ري جي کين پڻو پسن
ته ڪڍي کي کانگن، نوالا نيٺ ڏيان

نيرانائي نيٺ، نئي آڇ پرين کي
سٽر کاڌا کيٺ، جُه ڏنو منهُ محبوب جو

کين جو گنهين پار، اڪيون پسي آئيون
ٿيون ديوانيون دل ۾، اڀر لڳين آر
تهان پوءِ اقرار، سٽيون کين سيد چئي

اڪين کي آهين، عجب جهڙيون عادتون
سور پرائي ساڻ جا وڃڻو وهائين
اتي لئون لائين، جت حاجت ناه هٿيار جي

اڪيون مون نه وهڻيون، اڪيون پنهنجيءَ مت
اتي وڃي اٽڪيون جتي جان گيت
نڪا ڳالهه نه ڳت، جيءَ ڏني ره نه جڙي

اڳڙين آرو، مونهان پڇي نه ڪو
اتي وڃي اڙيون جت چوڻ نه چارو
هنيترو ويچارو، واتون جهلئو ونجهلي

وسن ۽ وهسن، ڏينهاڻي ڏسڻ لئي
ڏسي ڏسي آيون، توءِ تلاشون ڪن
ڏيون نه ڏاپن، ڪا جا اڃ اڪين کي!

جتي آئي ڇڏيئي، اتي ئي آهين
سي سباجهيون اڪيون ماڳ نه منائين
جيئي لڪ لاهين، ته گڏي کانگن کي ڏيان

ڇا کي وڃڻو ڇو، پيلي ٿئين پٺن جو
وٺ گنجگ گريم جي جگ جو والي جو
سهڪو هوندو سو، جنهن جو عشق الله سان

اڪين ۾ ٿي ويهه، ته آءُ واري ڏڪيان
توڪي ڏسي نه ڏيهه، آءُ نه پسان ڪين پئو

گر جا گڏ گنئي، پوڻ ڪارڻ پرينءَ جي
تنه ۾ پاڻ پئي، غيبتِي غار ٿيو

الله گر جين، گر م مري هيگرو
اسان ۽ پرين جون اميدون پڄن
تهان پوءِ مرن، سٽي انهن سور ۾

الله گر جين، جي پاڙي رهن پرينءَ جي
پنيون مون پسن، اميدون سين سڄڻين.

منجهان منهنجي رُوح، وڃي ساڄن وسري
ته مر لڳي لوه، تر باپهو ٿي مران.

اڪ الٽي ڌار، وانءُ اٿو عام سين
لاهارو لوڪُ وهي، تون اوچو وهه اويار
منجهان ٿوچ نهار، پر پنيرو پرينءَ ڏي.

هئن سين حاجِ گر، نيٽن سين نهار
ايا اڳڻ پار، پس پنهنجا سپرين.

اڪيون سيئي ڌار، جن سان پسين پرينءَ کي
پئي ڏونه ڪيم نهار، گهڻو ريسارا سپرين.

سياهيءَ جو رڻن کي رهاءِ
ڪارائيءَ جي پُرسُ ٿي مَ پاءِ
اتڪاءِ لائِي لائِي جي
ڪاٺي
اڳين

سُفيديءَ جو جڏهن پاتو جن
ڏٺي ٿن، اڃائي عالمَ جي
ڏهن

اَءَ ڏورِيئين، شالَ مَ لَهَئين، پرين هونين پري
هڏَ نه ساهَ سَري، ٿن تَسلي نه ٿي.

مَنهُ مِحرابُ پرينءَ جو، جامعُ سِڀُ جَهانُ
سِوئي سُبْحانُ، ڪيڏانه ڪَري نِيتيان.

جِبِينِ هِڪارَ، مَنجھان مِهرَ سڏُ ڪئو
سونڪي سِڀُ جَمارَ، اورَڻُ اُهوئي ٿئو.

پريان سندي پار جي مڙئي منائي
 ڪانهي ڪڙائي، چڪين جي چيٽ ڪري

مون تان لڪائي گهٽو پر روتڻ ڪي روشن
 رسيو ريزالن ڪي زرديءَ منجهان ظن
 ويري مون ورن، ڳاله ڪيائين ڳجهه جي

منايان منو گهٽو، ڪڙو ناه ڪلام
 سڪوٽ ئي سلام، پريان سندي پار جو

سڪين ڪه سلام ڪي، ڪرين ڪه نه سلام
 پٽا در تن حرام، هيءُ در جني ديڪو

جيڪين ڏنائون، سو سيوئي صحت
 م چئه آزار ان ڪي، م ڪين مصيبت
 گهٽ قريبت، ڪوئڻ پر پرين جي

منتخبون سبب
 منجھاء، پاڻ چڙهي او جاڻ تون
 پڻيون پاڻ پڻون گري پرين پوء پڇاه
 پهريين پاڻ وڃاه، گشافت گثرث جي
 واهدت ساڻ

ڇپ ڪر چپ م چور، پور اڪيون ڍڪ ڪن
 تڙ جا مورث منجهان من، تنه مشاهدو ماڻين

متان يانين تون، ته تيس ساڃاري سين سڃڻين
 رُونديون ڏيون مون، ان ڌر مٿي دادليون

سپيئي سبحان جي ڪر حوالي ڪر
 تي تحقيق تسليم هر لاهي عمر وهر
 قادر ساڻ ڪرم، حاصل ڪري حاج تو.

هو چوئي تون م چئ و اتان ورائي
 اڳ اڳرائي جو ڪري خطا سو کائي
 پلئ م پائي، ويو ڪيني وارو ڪيڪين

ان چُونَدَنِ كِينِ مَرِ چَئُ، چُونَدَنِ چِيوِ وِسارِ
 انهي پَهَرِ اَدَبِ سِينِ پَرِ اِهائي پارِ
 پاڻو مَنه مَوْنِ مَرِ عُرْبَتِ ساڻ گُذارِ
 مَفْتِي مَنجِه وِهارِ، تَه قَاضِي كَاطِيارو نَه تَتِينِ

هو چُونئي تون مَرِ چَئُ واتان واري ويڻِ
 سِينِ سِينِ سِيدُ چَئي، مَنُ ماري گَرِ ميڻِ
 كانڊِ وِڏوئي كِينُ، كِينِي مَنجِهانِ كِينِ تَتِي

نمي گمي نهارِ تون، ڏَمَرُ پاسو ڏکُ
 منجِهانِ صَبَرُ سَکُ، جي سَنوارِئا سَمُجِهِينِ

نمي گمي نهارِ تون، ڏَمَرُ ڏولائو
 تِينِ ساڃائو، جي اُپِينِ اِنُهِينِ پيرِ تي

سر مارئي

”الستُ برَبِّكُمْ“ جَدَّهْنِ كُنْ پيومِ
”قالوا بلي“ قلبِ سِينِ تَدَّهْنِ تَتِ چيومِ
تُهينِ وِيرِ كِيومِ، وِچُنْ وِيزِچِنِ سِينِ

نُكا ”كُنْ فَيَكُونُ“ هُئي، نُكو لِگِ لَحْمِ
بَنِيو هُو نَه بُوْتِ مِ اُچانِ كُو آدَمِ
مُونِ مارُوءِ سِينِ ساجاءِ، سائي آهي سومرا.

أَتانِ اوْنِي آئِيو، خَبَرَ اِيءِ گري:
وِسارِجِ مَرِ وَرِ كِي، پَنجُ مُنْدِ مَرِي
وِيندِينِ أَتِ وَرِي، كُو دِينَهُ آهينِ كوٽِ مِ

سَهْسِين سِيبا كَنجُري، لوئي ليڙ ٿِيام
 ابائُن جي آسَري گَتي كانه كِيام
 جا دَتِ دِكيام، تنه جو پَرورَ پَن رَهائِين.

هَڪُ سَري هَڪُ ساهُ، پَئو ناه جو پَئي ڏيان
 چاڻي هڪ الله، سو تان کيتَ خريدَ ڪِئو.

هِنِيُون هِيڪُ هُئومِ، جو مون ڏنو پرينءَ کي
 پَئو تان ڪونه ڪِئومِ، جو آءُ آچيان عامِ کي.

سُونَهَ وِجايِمِ سُوَمَرا، ميرو مُنَه ٿِيومِ
 وِجِئُ تَتِ پَئومِ، جَتِ هَلُ ناهِ حُسنَ ري.

سُونَهَ وِجايِمِ سُوَمَرا، ڪوجهو ٿَمُ گَما
 جيان ڪِيئنَ وَطَنَ ڏي، هَهَڙو وَني حالُ
 ي مون ڏين جمالُ، تَه پَسان مُنَه پَهَنوارَ جو.

سُونَه وَجايَمِ سُمَرَا، وَطَنِ وَجَانِ كِيئَن
 حُسَنَ ڌَارَانِ هِيئَن، پَسَانِ كِيئَن پَهَنوَارِ كِي

مُنَهُ مَنهنجُو سُمَرَا، مَرُ مِيروئي هُو
 ڏوتوءَ ڏئونرَارِنِ ۾، مَتَانِ ماڙو چو
 گَنهِي وَجَانِ لوءِ، لاڙونِ جِي لڙڪنِ جيون

سيلِ پيڇُ جِي سُمَرَا، مَتَ مَ اچِجُ مَورِ
 گَهڻينِ تَورينِ ڏينهڙينِ وَيندِيسِ هَتَ حُضُورِ
 مَچُڻُ تِي مَلورُ، گَنڏُ مَتاهونِ نَهَ گَنانِ!

جَهڙِي آيسِ جِيئَن، تَهڙِي وَجَانِ تَنِ ڏِي
 لالائيءَ جا لَطيفُ چئي، گَرِ مُنڊَنِ اُنا مِينهنِ
 ماڙِيءَ لڳَمِ مِيهڻو، سَپَ جَمانڊَرِ سِيئَن
 تيسِ ڪاڻياري ڪانڌِ جِي، هَتِي اچِي هِيئَن
 گَنڏُ گَنديسِ كِيئَن، مَنهنِ مارُوئڙنِ جِي

سگر سيئي ڏينه، جي مون گهاريابند ۾
 وسايو وڏو ڦڙا مٿي ماڙيءَ مينه
 واجهائيس وصال ڪي، تيس تواني تينه
 نير منهنجي نيه، اجاري اچو ڪيو

الله! ايئن م هو، جئن ان مران بند ۾
 جيتو جنجيرن ۾ راتو ڏينهان روءِ
 پهرين وچان لوءِ، پوءِ مر پڄنم ڏينها.

واجهائي وطن ڪي آءُ جي هت مياس
 گور منهنجي سومرا ڪج پهنوارن پاس
 ساري ڏين سرتيون منجهان ولين واس
 مياي جياس، جي وڃي مڙهه ملير ڏي

واجھائي وطن کي ساري ساء ڏيان
هيءُ سرُ ساڻيهه سامهون منهنجو رخ ميان
مقاميائي ماروئين وڃي ٿو ٿيان
مياڻي جيان، جي وڃي مڙهه ملير ڏي

هٿن هٿ - ڪڙول، هنيڙي پييم هن جا
سانگي سارييم سومرا، جي ڍاڻي پاسي ڍول
پاپائڻ سين ٻول، ڪئم نه ڪوت وهڻ جا

کانڌ نه ڪنڊيس ڪو پئو، گٿيروئي خوب
ميروئي محبوب، اسان مارو مڃئو.

سنهينءَ سئيءَ سڀيو، مون ماروءَ سين ساهُ
ويئي ساريان سومرا، گولاڙا ۽ گاهُ
هنئون منهنجو هٿ ٿئو، هٿ مٽي ۽ ماهُ
پگن منجهه پساهُ، قابو آهي ڪوٽ ۾

جئن ڳڻيون منجه ڳڻيڙ، تئن مون من مازوئرن جيون
پييون لس لطيف چئي، هنيڙي منجه همير
وڃي منجه مليڙ، سڀ چوڙينديس سومرا!

ٿورا منجه ٿرن، مون سين ماروءَ جي ڪئا
عمر ان ڳڻن، آءُ ڪئن لوئي لاهيان.

ٿورا نه ٿورا، مون سين ماروءَ جي ڪئا
پلائيءَ پيرا، ڳڻي ڳڻيان ڪيڙا.

پاڇاهي نه پاڙيان، سرتيون سئيءَ ساڻ
ڍڪي اڳهاڙن کي، ڪين ڍڪيائين پاڻ
پهر ڇاپي ڄاڻ، ابر جي اوصاف کي.

سون برابر سڳڙا، لونءَ برابر لڪ
رڀو جنه رد ڪئو، ڪوڙ تهن کي ڪڪ
مون ماروءَ جو مک، تيل نه لايان تنهنجو.

مون مارو، سين لڏيون، لوڻي، ۾ لائون
 سون برابر سڳڙا، مونڪي پانهن ٻڌائون
 عمر ڪيئن آئون، پٽ پرهيان سومرا!

م ڪين رو، م رڙو ڪين، م ڪين گر دانھون
 سٽي لوڪ لطيف چئي، پيئي گل پانهون
 لڏيئي جتي لائون، سو ماڳ پسندينءَ ماروئي.

سٽي ساڻيهه ڳالهڙي، لهي وٺا ٺوه
 اندر جا آندوه، لتا ڏک سڪ ٿئا.

چرن چڻڪن چت ۾، هنڙي نت هرن
 ”ليس گمڻله شي“، پسڻ ايءُ پرين
 پڪا پهوارن، نيئي اڏيا نانه ۾.

چرن چڻڪن چت ۾، هرن منجهه هنيان
 گڏ بندياڻي بند مان، موڪل ڏي مياڙ
 وڃي ڏيه ڏيان، ڪيرون گڏيرين ڪي.

جها جي ٺها، مون ماڙو منهنجا
 مون جيڏيون ملير ۾ چوڻهن موڪل مها
 منهنجي آه اها، ڪيرائيندي ڪوٺ ڪي

ايءَ نه ماڙن ريت، چئن سينن مٿان سون تي
 اچي عمرڪوٺ ۾، گنديس ڪانه ڪريت
 پگن جي پريت، ماڙيءَ سين نه مٿيان

رُمرُ رُخرفُ سومرا، سُبْحُ منهنجا سين
 وَرُ دُٺُ دَاڏائي دِيهَ جو، ڪوئُ ٿنهنجا ڪيڻ
 وَرُ ويڙيچاڻا وين، ڪوئُ سونُ ٿنهنجو سومرا.

فَاتِحَهَ 'بَقْرُ' سومرا، جَڙيائون سين جان
 اَپَرِ آلِ عِمْرانِ سين قربُ تئو ڪيڻان
 هوءَ جي سُخُنَ سَنَدان، سي ئي وينِي ساريان.

سِڪو سِپُن ڪان، سرتيون ريت سِڪَڻَ جي
 مَنگن جَرُ مٿان، اوري ڪن نه آسرو.

سر سنهڻي

ساهڙ مون جئن سرڻيون! جي ڏسو سڀيئي
ته سُمهو ڪين سڪ ٿي، وَر پاسو ڏيئي
مُونهان اڳيئي، گهڙو سڀ گهڙا ڪڍي.

جيڪين ڏنو مان، سو جي ڏنو جيڏين
گهڙ وَرَن ٿي سان، هوند گهڙن گهڙي ڇڏا.

ڪنڊيءَ اُڀيون ڪيتريون 'ساهڙ' 'ساهڙ' ڪن
ڪڻي سانگو ساهه جو، ڪي گهڙيس ڪو گهڙن
ساهڙ سندو تن، گهاگهائي گهڙن جي.

پرينء پر پريت مان تو ساهڙو سڏ ڪري
جي نه گهڙان موٽي وڃان، تان ڪا ساهه سري
مرُ جان پت پري، گهڙان گهورو جندڙو.

گهڙي گهڙو هٿ ڪري، پوڙيائين ٻانهون
ويچاريءَ وڏيون ڪيون، وڃ درياهه دانهون:
”موتِ محبِ پاهون، ٿاڪن ٿڪي آهيان“.

گهڙي گهڙو هٿ ڪري ”آلهي توهار!“
چوڙا پيڙا چڪ ۾، لڙ ۾ لڙهيس وار
جنگهه جڙڪي وات ۾، سسي ڪي سينسار
لڪين چهڻيس لوهڙيون، تيليون ٿرنيون ڌار
مڙئا مڇ هزار، پاڱا ٿيندي سونهڙي!

ساهڙو ڌاران سنهڙي، نسوري ناپاڪ
نجاست نانه ڪري اُني جي اوطاق
هوءَ جي ڪير پياڪ، پاسي ٿني پاڪ ٿي.

گهڙو ڀڳو ته گهورئو مَرُ چورُ ٿي چوڙو
 ”طالبُ الموليٰ مُذڪرُ“ ايءُ ٻڌندين ٻوڙو
 ڪوڙهيو ڏمُ ڪوڙو، مون ميهارُ ئي مَن ڀر.

گهڙو ڀڳو تان گهورئو، آسَر مَ لاهيج
 ”لَاتَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ“ تَرهي اِن تَريج
 حَبِيباڻي هيچ، پَسين مُنهُ ميهارُ جو.

گهڙو ڀڳو، مُنڌ مُئي، وئا وَسِلا
 سارَ چڙيائين سِيرَ ڀر، هئي زهيا حِلا
 سُنهڻيءَ جا سِلا، وَحَدتَ سڀ وَجائيا.

گهڙو ڀڳو، مونڌ مُئي، وَسِلا وئا
 تهان پوءِ سَءا، سُنهڻيءَ سڌَ ميهارُ جا.

پاڻ مَ ڪڙجُ پاڻ سِين، وَسِلا وَسار
 لڙُ لنگهائي سُنهڻي پرتِ وَجهنديئي پار
 سي تُرثُ لنگنديون تار، اُڪنڊَ اڳهَ جَن سِين.

پاڻ مَ گُڙجُ پاڻ سِين، وَسِيلا وَجاءَ
عِشَقُ ساڻ اُنا، پيرُ پريانَ جي پاڻ ڏي

پاڻ مَ گُڙجُ پاڻ سِين، رءُ وَسِيلي وَج
پيلو پيري پيچُ، اُگنڊَ گڻُ عميقُ ڏي

پُچنَ جي ميهارَ کي، پُچي سي ميهارُ
”فادگروني اذڪرُڪم“، ايءُ پروڙج پاڻ
تُهو نئي بارُ، عِشَقُ جني کي آڪرو.

گَرگَلُ ڪُوچَ ڪُنَ گهڻا، جَتِ ڌڙڪو منجهه درياهه
اچو اُتاهين گهڙي، سانگو ڪري نه ساهه
ساهڙَ جيءَ صلاحَ، پارَ لنگهيائين پاڇهه سِين.

دهشتَ دَمُ درياهه ۾، جَتِ ڪُنن جا ڪڙڪا
سهي ڪين سَمونڊر جا مانڊي دلِ ڌڙڪا
ساهڙا! سَڻجو ڪا، فريادي فقيرَ جي.

دهشت دم درياء پر، جت تڪيون ٿوڙون
 منهنجيون مان ميهار ڪي، پهنجن پڪارون
 لهه ساهڙ سنپارون، ته لهرين لوڏي نه مران

جئان وهي تئان واٽ، ڪوڙيون پجن ڪپرا
 جن ڪي سڱ ساهڙ جي سي گهيڙ نه پجن گهاٽ
 جتي عشق اُسات، سي واهڙ پائين وگڙي

ساري سڱ سبق، شريعت سَنَدو سنهڻي
 طريقتان تڪو وهي، حقيقت جو حق
 معرفت مرڪ، اصل عاشقن جو

چڙن چوري آهيان، سڪ ٿي سُمهان ڪيئن
 ساريان ساهڙ جامر ڪي ڏه ڏه پيرا ڏينهن
 ميهار مرڻ سيئن، نير پاتم نيه جو

گزرڪن خوش ڪياس، محبتي ميهار جي
 پسن ڪارن پرينءَ جي، آڏي اٿياس
 ستي جاگياس، سانير سپيرين جي

ڪامن، پچان، پچران، لچان ۽ لوچان
 تن ۾ تونسن پريان جي، پيان نه ڍراپان
 سمنبر منه گريان، توءِ سرڪيائي نه ٿي.

پڇي پاڙي واريون، ڪوهه گریندو دم
 ڪاري رات ڪنن ۾ ڪاٿيارن جو ڪم
 هيءُ هڏو ۽ چم، گهورڻو محب ميهار تان.

منه اڪيون ميهار ڏي جن رکيون جوڙي
 ڌاران سنبر سيد چئي، تار ترن توڙي
 ٽني ڪي بوڙي، سائر سگهي ڪين ڪين.

جا هڙ اندر جيءَ، ساهڙ ٻڌي ساهه ڪي
 سا هڙ چڙي نه ساهه جي، سا هڙ ساهڙ ره
 ساهڙ ميٽر سميع، ته سا هڙ چڙي ساهه جي.

ڪنڌيءَ جهلئو ڪانه، عاشق ايو آهون ڪري
 تو ڪئن پوڙي سنهڙي، بيلي منهنجي پانه
 درياهه توتي دانه، ڏيندس ڏينهه قيام جي.

”آست“ ارواحن ڪي جڏهن چيائين
 هو من ڪاڍو ميهار ڏي سنهڙيءَ سدائين
 جيڪين آيس اوڏاهين، سو پارِي مند پاتار ۾.

سپيريان جي ترهي، ٻڌي هت م لاءِ
 سپان تان چنڊاءِ، اسان تو اڪارو.

ميهار ملاحن کي اڀو اچي اڄ
 آن پڻ وجهان هٿڙا، ائين پڻ وجهو رڄ
 سنڌيءَ کڻ کڙڇ، مان هون سلامت سپرين!

سانپاران سنڌ کڻو، اڀا چوئر آءِ
 هڪ ٽڪوئي تار وهي، پٽو لڙ لهريون ۽ واڌ
 ساڻي جن الله، پجهان سي نه ٻڌنديون.

هاري رڪڇ حق، سانپاران ساهڙ جو
 خواب خيال ۽ خطرا، ٽني ڏيڇ ٽرڪ
 گرین غير عرق، ته مشاهدو ماڻين.

ٻڌندي بوڙن کي، کي هاتڪ هٿ وجهن
 پسو لڄ لطيف چئي، کيڏي کي کڻ
 جيڪي کڻڌيءَ کڻ، نا ته ساڻن وڃن سير ۾.

ڪاري رات، ڪچو گهڙو، نه مون اڏي آڏ
ساهر سٺج سڏ، آءُ تو آهر تار تران

جر تڙ تڪ توار، وڻ وائي هيگڙي
سپيئي شيءِ تئا، سوريءَ سڙاوار
همه منصور هزار، ڪهڙا چاڙهنو چاڙهنين

نه ڪانيءَ نه ڪانه، نڪو ڏوه قلم جو
انگ اتي ئي لڪو، جت بئي جي رسي نه پانه
ڪنه ڪي ڏيان ڏانه، جئن قضا قلم وهائيو

سگ تنهنجي سپرين، جيئن تران تن تار
تونهن رهن روح ڀر، تونهن انگن تان ڀار
پرين تنهنجي پار، واجهائيندي وڙه تئا

سگ سگندين لاء، وچوڙنا ميڙ پرين
 ايڏي سگه سچا ڏيئي توهين کي جڳا،
 نڻ جني جو طالبو، مهر تني کي پاء
 ميڙائي جو ماء، کانگ لوندو گڏهين

ڏني ٿڙم ڏينه، ڪه جاتان ڪهڙا پرين
 نيڻ ڀر جي نيه، پلتن پارئون ڪري

ڏني ڏينه ٿام، ڪه جاتان ڪهڙا پرين
 سهين سجن آهي واجهائندي وٿام
 ٿن رء سال پٿام، جن رء ساعت نه سهان

لهرين لڪ لباس، پاڻيء پسن هڪڙو
 اونهي هن عميق جي واري چڏ وٿام
 جت ناه نهايت نيه جي ات ڪو پنهجي خاص
 ٿرڻ جي تلاس، لاه ته لالڻ لڳ ٿين

سُهسين سائڙ ٻوڙيون، مُنڌ ٻوڙو مهراڻ
وَه وِجايو پاڻ، هٿي ڪنڌ ڪنڀن سين

جي تو بيت پانڻيا، سي آيتون آهين
نئو مَن لائين، پريان سندي پار ڏي

سر سارنگ

مِينهان ۽ نِيهان، بِيئي اگري هيگري
جي وَسَڻ جا ويس گري ته گگر گن ڪِيهان
بادلُ تي بِيهان، جي اگري اچن جا گري.

مُحب منهنجا سڀرين آڻِيئي الله
توگي سارنو ساهو، اگري اچن آهون گري.

اگري ڪنو اچن، سڄن سانوڻ مينه جئن
پاسي تن وسن، جي سڀ جماندر سڪئا.

ڪَڪَرُ مَنجھ ڪَپَارَ، جُھڙو نِيئَن تُون نہ لھي
جُھڙا مَنھنجا سُوپَرِين، تِھڙا ميگھ ملاز
ڪُنُ اڪيون ڪُلُ يارَ، وِجَن سُور سَنڌا ڪَٺو.

وَسُٺُ اڪَڙِين ڪان جِي تون سِڪِين مِينہ
تہ هُونڌ راتو ڏِينہ، بَس بُونڌنئون نہ ڪَرِين.

ڪَڪَرُ هُون نہ هُون، مِينہ مَنجھائِين نِڪَري
ساريو سُوپَرِين ڪي لُڙڪَ لُڙيو پُون
سي مَرُ رويو رُون، جَن مُسافِرَ سُوپَرِين.

اُچُ پُٺُ اُتَرُ پارَ ڏي ڪارا ڪَڪَرُ ڪيسَ
وَجُون وَسُٺُ آئِيُون ڪَري لالَ لَبِيسَ
پَرِين جِي پَرديسَ، سي مونڪي مِينهن ميڙيا.

اڄ پڻ اتر پار ڏي گگر ڪي چوڻي
منداڻي مينهن جي ڪنوڻ نه ڪوڻي
اءِ لالڻ موٽي، گهورڻا رُسڻ ڏينهنڙا.

اڄ پڻ اتر پار ڏي گگر ڪيائين
روضو پاڪ رسول جو ريجهي رڙيائين
آڻي ڏنائين، عالم آب اڳونڌرو.

روزي تان رسول جي وڃڙين ڪئو وارو
پريائون پير پئي نظر سين نارو
هادي پر حڪم سين هر تڙ تاسيارو
نرمل نظارو، پيه پساو پانهنجو.

ڌت ڏري پت پيئون، تئا ولهارين ويءِ
شمس قمر نه پاڙيان سيٺن جيءِ شبيهه
جي جاني اندر جيءِ، سي پرين پيهي گهر آيا.

موٽي مانڊائڻ جي واري ڪٽائين وار
 وڃون وَسَ اٿيون چوڏسيين چوڏار
 ڪي اٿيون استنبول تي، ڪن مٿو مغرب پار
 ڪي چمڪن چين تي، ڪي لهن سمرقند سار
 ڪي رهي ويون روم تي، ڪي ڪابل، ڪي قندار
 ڪي دلي، ڪي دکن، ڪي گڙن مٿي گرنار
 ڪي جنيون جيسر مير ڏي، ڪي بيڪانير بڪار
 ڪي پريون پنجاب ڏي، ڪي هلن مٿي هالار
 ڪني يچ پڄاڻيو، ڪني ڍٽ تي ڍار
 ڪن اچي عمرڪوت تان وسايا ولهار
 سائين سدائين ڪرين مٿي سنڌ سگار
 دوست مٺا دلدار، عالم سڀ آباد ڪرين

سر ڪيڏارو

سَخِتي شَهَادَتَ جِي نِسوروئي ناز
ڪي رندَ پروڙنِ رازُ، قُضِيي ڪَربلاءَ جو

جَنِي جهيڙيو اچ، عَلِيءَ جِي اولادَ سِين
پِيئي تَنِي جِي پِيءُ، جِي جَماعَتِي يَزِيدَ جا

حَسَنَ مِيرَ حُسينَ جِي سُئي جَنگَ جَهان
اڏاڻا اُورَ ڪَري ڪارين پَڪين ڪان
پِيءُ ڏاڏاڻا پاڻ، سِيڏُ سِيءَ مَلهائِيا

حَسَنٌ مِيرَ حُسَيْنِ كِي زُنُو تَن تُولَن
 گهر ماڻهن جهنگ مرن اين ۾ ملڪن
 پڪين پاڻ پڇاڙڻو ته لڏيو هون وڃن
 الله شهزادن، سويون ڏين سڄا ڏئي

ڪامل ڪربلا ۾ آيا جنگ جوان
 ڌرتي ڏي ڀري لڙي ٿرڻا آسمان
 ڪره هئي ڪانه هو نظارو نيه جو

دوست ڪهائي دادلا محب ماري
 خاص خيلن کي سختيون سهائي
 الله الصمد بي نياز سا ڪري جا چاهي
 انهن ۾ آهي، ڪا انهن ڳالهه اسرار جي

پڳو آن نه چوان، جي ماريون تان وسهان
 ڪانڌ منه ۾ ڏکڙا سيڪيندي سنهان
 ٽپڻ لڄ مران، جي هونس پڻ ۾

مُرُ مَرِين، آءِ رَوِين، مَوْتِي ڪانڌ مَرُ آءِ
مِچُنُ تُو پُڻاءُ، ڪچو ڪنر ڪنر جيڏيون

مُرُ مَرِين، آءِ رَوِين، مَوْتِي آءِ مَرُ ڪانڌ
ڪچن وَڌاي پانڌ، جِيئنُ تورا ڏينھڙا

گھوڙن ۽ گھوڙن، جِيئنُ تورا ڏينھڙا
گڏھن مَنجھ ڪوئن، گڏھن راھي رڻ جا

ڌاڙھي رَتَ رَتِياس، ڏنڌ تہ ڌاڙھون ۽ گُلُ جِيئنُ
چوڏھين ۽ ماہ چنڊر جِيئنُ پڙ ۾ پاڳڙياس
ميڙي ۾ مُحَمَّدَ جِي مَرُ مَرُڪي ماس
تِنہ سُورَہَ کي شاباس، جو مَٿي پڙ پُرزا ٿيو

ڪُوڦِين ڪاغڏُ لِڪِئو وَجھِي وَجُ اللهُ
اَسِين تَابِعُ تَنھنجا، تُون اسان جو شاہُ
ھيڪرُ ھيڏي آءِ، تہ تَخْتُ تاپيني تَنھنجي

گنپ گسني گجهڙي لگين پوئي واء
اميرن مٿاء، جئن تو ڦلين چانئون نه ڪيون.

سورهه مرين سوپ ڪي ته دل جا وهه وسار
هڻ پالا، وڙهه پاڪرين، آڏي ڍال م ڍار
مٿان تيغ تراز، مار ته متارو ٿين.

هڻ هڪل پيلي سارڻ مانجهيان ايءُ مرگ
وجهن تان نه فرق، رگ وهنديءَ راند ڀر.

پڇي آئين پڇڻا، لڄائيءَ ٻئي پار
وينيون ڪن ڪوار، منه مٿاهان جن جا.

پڇي آئين پڇڻا لڄائيءَ مون سين
وينيون وجهن وين، منه مٿاهان جن جا.

ڪَربَلا جي پڙ ۾ خيما ڪوڙيائون
جهيڙو يَزِيدَ سامهون جُنبي جوڙائون
مُنهُ نه موڙيائون، پسي تاءُ تَرارَ جو

سوره مَرِين سوپَ کي ته جَنگَ جامي سِين
جوڙ

وَهْمَ حِيلا خُطرا منجهان مَنَ واڍوڙ
اَرڙ جا عِشَقَ جِي تنه کان مَنهُ مَر موڙ
ناجي نَفْسُ نِهوڙ، ته رازُ پَسِين هِن رڻ جو

مُحَرَمُ موٽي آيو، آيا تان نه امير
مَدِيني جا ميرُ، ڌاتَر مَون ڏيڪارين

ڪَربَلا جو قَضِيو جَدَهِن پوي منجهه جيءُ
وَسَن تا وُجود تي سَندا سُوَرَن سِيءُ
ڏهَن ڏنا ڏکڙا ناني ري نبيءُ
فَرزَنڊَ بيبي فاطِمَ پاڪ پيارا پيءُ
وَالِي وارثَ ويءُ، رڻ ۾ رُڪَ رهايا.

سِرَ دَناسِرِي

مَدِينِي جا مِيرَ، سُنُّ مُنهنجا سَدَّرا
عَالَدَ جا اَمِيرَ، پارَ لنگهائجَ پَهِيٽَرا.

مَدِينِي جا گهوتَ، سُنُّ مُنهنجا سَدَّرا
ڪِجُ مُحَمَّدَ موتَ، عاصِي تَنهنجي آسَري.

مَدِينِي جا شيرَ، سُنُّ مُنهنجا سَدَّرا
پِرَ مُبارڪَ پيرَ، عاصِي تَنهنجي آسَري.

مَدِينِي جا ڄامَ، سُنُّ مُنهنجا سَدَّرا
آهيان تَنهنجيءَ سامَ، سِگهو رَسِجُ سَپَرِين.

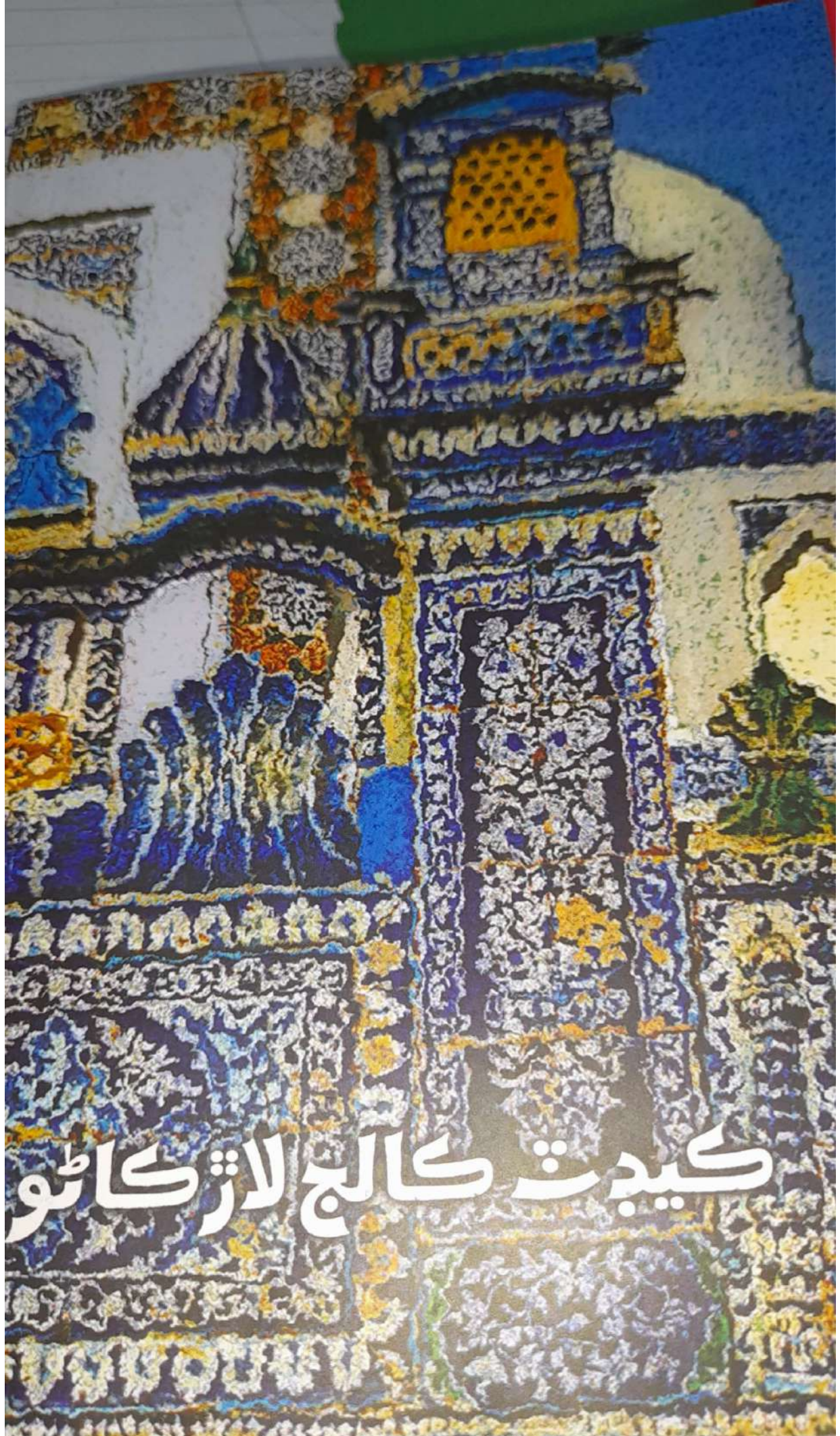
سر شينهہ کيڏارو

گڻ بورائو باز کي، ڳجهه کي ڏي م ڳل
هماء ڏي تون هل، شقرو ساڻ گڻي

گڻو ڪڙي هڏيون، جوان مرد جگر ڪاءِ
’دنيا چيڦه و ڏاڻها ڪلاب‘، اي هنيين سين لاءِ

کیت کالج لاز کاٹو